

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regelo Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61. Törvényszéki lajstromozási szám: 44. Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos: „JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T. Felelős szerkesztő és igazgató: MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Október 5 VII. évfolyam, 262. szám

Szerda

Chamberlain mondotta:

„A béke alapjait most raktuk le, a felépítményt még el se kezdtük”

Az angol miniszter beszámolója az alsóházban — Duff Cooper megindokolta lemondásának okait — Hitler diadalutja a szudeta-vidéken — Olaszország állásfoglalása a magyar ügyben — Szélesebb jobboldali alapon átszervezik a magyar kormányt — Fehérkönyvben ismerteti Prága az utóbbi napok eseményeit — Japán a végső győzelemig folytatni akarja a háborút — Arab terrorcsapat borzalmas vérengzése

A nemzetközi politika legjelentősebb eseménye tegnap Chamberlain miniszterelnök hosszú beszámolója volt. Az alsóház ülését feszült izgalom előzte meg, amelyet csak fokozott Duff Cooper tengerészetiügyi miniszter lemondása. De a brit miniszterelnököt azonban a volt kormánytag bejelentő beszéde egyáltalán nem zavarta meg, szinte tiszta tárgyilagossággal, száraz hangon előadott beszéde elmondásában és ezzel akarta kifejezésre juttatni, hogy elgondolásából mit sem engedve, halad tovább azon az úton, amelyet céljaként kitűzött. Annyit azonban szokásától eltérően megtett, hogy délelőtt minisztertanácsot tartott, amelynek folyamán kormánya tagjait részletesen tájékoztatta beszédéről és ott a legteljesebb összhangot építette ki. Brit politikai körökben elterjedt hírek szerint Chamberlain nem engedte zavartatni magát az ellenzék magatartásától továbbra sem és ha azok a bírálathoz tisztabb hangokat ütnének meg, akkor el van szánva a Ház feloszlására is, amely esetben a brit nép fog dönteni a felett, hogy Chamberlain békepolitikáját többre értékeli-e az ellenzék bizalmatlanságából fakadó háborús törekvéseinél? Ezt az állítást igazolja az a körülmény is, hogy Attlee őrnagy szerdára összehívta a labour party intézőbizottsági ülését, annak megtárgyalása végett, vajjon meddig menjenek a külpolitikai bírálat terén, hogy a parlament feloszlásának esetleges bekövetkezését elkerüljék? A másik jelentős esemény Hitler kancellár aschi, franzensbadi és égeri útja és Égerben megtartott nagy beszéde volt. A Führer az európai közvélemény megnyugtatására ismételtelen kijelentette, hogy nincs szándékában további területi igény és örül, hogy ezt a kétségkívül nehéz kérdést sikerült békésen megoldani. A cseh kormány egyébként megkezdte a harmadik terület-sáv kiürítését is, ahová a német csapatok megkezdtek bevonulásukat. Prágába tegnap 40 tagú brit tiszti bizottság érkezett és ezek a tisztek rövid időn belül kiutaznak a népszavazási területekre, hogy megkezdjék megfigyelői működésüket. Itáliában továbbra is feszülten figyelik a fejleményeket és a vezető lapok az egész csehszlovák kisebbségi probléma azonnali elintézését sürgetik, hangsúlyozzák, hogy az elintézés halogatása csak további zavarokra adhat okot. Párisban feszült várakozás előzi meg a mai kamarai ülést, amelyen Daladier miniszterelnök fog-

ja megtartani beszámolóját. Daladiernek kétségkívül a legnehezebb helyzete volt — mondják a külföldi lapok — miért is jó taktikai elgondolás részéről, hogy először Chamberlain miniszterelnököt engedte beszélni, mert az bizonyos, hogy a brit többség kormánytámogatása jó hatással lesz a francia közvéleményre is. Daladiernek nem lesz könnyű a dolga, az bizonyos, de miután Lebrun elnök és a vezető sajtó teljes bizalmukról biztosították, nem valószínű, hogy kormányválságra kerüljön a sor. Mialatt Európa a csehszlovákiai események hatása alatt áll, a Távolkeleten is jelentős esemény történt. Konoye herceg miniszterelnök ugyanis átvette a lemondott Ugaki külügyminiszter tárcáját és nagy beszédben szögezte le Japán azon szilárd elhatározását, hogy a Kína-Japán vi-

szályt a teljes befejezésig, illetve a kínai ellenállás teljes letöréséig folytatja és most már nem hajlandó Csang-Kai-Sek marsallal tárgyalásokat kezdeni. A harc tehát az egyik fél teljes leveréséig, vagy feltétel nélküli megadásáig fog folyni, ami azt is jelenti, hogy Japánban a fiatal katonatisztek háborús pártja kerekedett felül és a harcosságban osztozik a japán közvélemény zöme is. Ez az elhatározás igen kellemetlenül érintette a brit köröket, de igen feszült hangulatot teremtett Moszkvában is, ahol, amint a Tass iroda közölte, tegnap igen fontos meabeszéléseket folytattak és Vladivosztkba küldték vissza Blücher marsallt a hadsereg főparancsnokság újbóli átvételére.

A fontosabb részletes jelentések egyébként a következők:

A brit alsóház ülése

(LONDON.) (Reuter.) Az alsóház tegnapi ülését óriási érdeklődés előzte meg. A zsúfolásig telt teremben a belépő Chamberlaint a kormányt támogató pártok percekig tartó ünneplésben részesítették. Az ülés elején Duff Cooper mondotta el a lemondására vonatkozó bejelentést.

„NEM ÉREZTEM OKOT A VIGASSÁGRA”...

Duff Cooper feszült csendben azzal kezdte meg beszédét, hogy amikor pénteken azt a nagy ünneplést, amelyben a miniszterelnököt részesítették, figyelte, úgy érezte, hogy semmi ok sincsen a vigasságra, mert a brit politika veszélyes irányokon halad. A tiszta engedelem és bizalom soha nem voltak célvezetők és ezért ő már a kezdet kezdetétől fogva erősebb és határozottabb magatartást sürgetett. Ismételtelen a kormány figyelmébe ajánlotta, hogy nyilatkoznia kell szándékai felől, de erre azt a választ nyerte, hogy Anglia nem harcol Csehszlovákiáért. Ő erre azt vetette fel, hogy 1914-ben sem azért ment harcba Anglia, mert Szerbiával viszálya volt a monarchiának, hanem azért, hogy egy európai nagyhatalom féltelmes ellenfelévé ne válhassék az egyesült királyságnak. Hitler kancellár túlerősök volt feilépésében és a szerdai megbeszélésre is csak akkor volt hajlandó, amikor a brit flottát az ő (Duff Cooper) többszöri sürgetésére mozgósították. Ha ezt a kormány hamarabb tette volna, nem került volna erre a jelenlegi helyzetre a sor. A ten-

gerészet volt első lordja azzal fejezte be beszédét, hogy kívánja, hogy Chamberlainnak legyen igaza, de mivel nem ért vele egyet, inkább lemond.

CHAMBERLAIN VÁLASZA

A brit kormányfő emelkedett ezután szólásra és Duff Cooper beszédére röviden csak azt mondotta, hogy semmi megbánni valója sincs azért, amit tett, majd rátért beszámolójára:

— A müncheni találkozó — kezdte — nem abból a célból rendeződött meg, hogy azon eldöntsük, vajjon Németországnak volt-e joga a szudeta-német területekre, mert az el volt döntve már akkor, amikor a prágai kormány elfogadta a brit-francia ultimátumot, hanem azért, hogy megbeszéljük az ügy gyakorlati kivitelét. Ez meg is történt és Csehszlovákia szavatosságát is kap nemcsak tőlünk, de Itáliától és Németországtól is arra az esetre, ha összes kisebbségi problémáját záros határidőn belül elintézi. Amikor tehát a müncheni értekezletet szemléljük, ne arra gondoljunk, hogy vajjon a meglevőn lehet-e változtatni, hanem arra, hogy négy nagyhatalom megegyezett a világbéke megtartása érdekében és hogy ezt a megegyezést a világ értékeli is. Prága fegyelmetlenül viselkedett, amelyért külön köszönet illeti meg és ezt a brit kormány értékeli is, mert Csehszlovákia 30 millió font kölcsönt kért, amelyből, hogy nagylelkűségünket igazoljuk, 10 milliót ki is utalunk, míg a további 20 millió megszerzését a parlament fogja megegyezni.

DICSÉRET HITLERNEK, MUSSOLININEK ÉS DALADIERNEK

— A müncheni találkozó egyébként csakis a kölcsönös engedelem által szülehetett meg. Fontos volt Hitler kancellár hozzájárulása és további türelme, amelyért köszönet illeti meg Mussolini miniszterelnök közbelépését alig lehet felértékelni, mert ő volt az, aki a német mozgósítást elhalasztatta. A legnehezebb helyzete Daladiernek volt, akinek bátorsága és makacs kitartása számomra a legértékesebb segítséget jelentette a tárgyalások során.

A BRIT-NÉMET EGYEZMÉNY

— Amióta kormányra kerültem, az volt a törekvésem, hogy igyekezzem minél jobban kiküszöbölni a kölcsönös bizalmatlanságot a külpolitikából és az egyes nemzetek között. Amikor először utaztam Németországba, azért tettem, mert látni akartam, van-e érintkező pont a demokratikus és a totális államok között. Láttam, hogy van és azért a brit-német egyezmény, amelyet Hitler és én aláírtunk, valamivel több a jámbor vélemény nyilvánításánál. Jelentőségében bár nem jelent még elköltelezettséget, többet mond, mint minden eddigi kísérlet. Nincsenek hátsó gondolatok benne, csak az az őszinte vágy, hogy békésen kell megoldani a problémákat, hogy elkerüljük a háborút, amely tönkretelheti az egész európai civilizációt.

A VÉRMEZ BIZAKODÁS VÁDJJA

— Birálóm vérmes bizakodással vádolnak és feleslegesnek mondják ezt a nagy bizalmat. Nem szabad azonban elfelejteniük, hogy a megállapodás csak a kezdet kezdete, hogy nem történt még semmi olyan lépés, amely Nagybritanniát győngyítette volna pozíciójában. Anglia tovább folytatja felszerelési politikáját, mert tudja nagyon jól, hogy a leszerelés csak fokozatosan történhetik meg. Ezt azonban, ha fokonként is, csakis a bizalom teremtette légkör és a gyakori személyes találkozások segítheti elő.

„... A MÉG HÁTRALÉVŐ NAPJAIMAT...”

— Én tehát ettől a szent meggyőződéstől áthatva igenis az általános bizalom helyreállításának szenteltem minden erőmet és a még hátralévő napjaimat — fejezte be szavait a miniszterelnök. A beszéd alatt az ellenzék többször igyekezett közbeszólni, de mindannyiszor elnyomta hangjukat a kormányt támogató pártok élénk tapsvihara, ugyanúgy a beszéd végén is, amikor Chamberlaint percekig viharosan éltették. Utána Sinclair liberális képviselő méltatta Chamberlain bátorságát, de helytelenítette a diktatúrákkal szemben tiszta engedelemet, mert az nem vezetett tartós békéhez. Eden szerint a háború kikerülésére a legfontosabb kellék az erős védekezés. Majd Csehszlovákia áldozatkészségét emelte ki, hangsúlyozva, hogy Angliának egy Csehszlovákia elleni támadás esetén segítséget kellett volna nyújtani Franciaországnak és ezt esetben a szovjet is Franciaország oldalára állott volna. Hibáztatja egy négyhatalmi egyezmény megkötését, mert ez a kisállamokra nézve nem előnyös. Végül kijelentette,

hogyan helyteleníti a kormány külpolitikáját.

CHAMBERLAIN BESZÉDÉNEK VISSZHANGJA

Chamberlain beszéde Párisban és Rómában általános meglepetést keltett. Rómában lehetségesnek tartják, hogy Mussolini Chamberlain tervezett közeli találkozására az olasz-angol meg egyezés életbeléptetéséhez és Abesszínia meghódításának elismeréséhez vezethet.

LONDON FEHÉR KÖNYVET AD KI

Az angol kormány egyébként fehér könyvet ad ki, amelyben a müncheni találkozóval kapcsolatos összes diplomáciai tárgyalások anyagát közli. A brit parlament külügyi vitája előreláthatólag több napot vesz igénybe és a bizalmi kérdés felvetésére a hét vége előtt aligha lehet számítani.

DIPLOMÁCIAI MEGBESZÉLÉSEK

(LONDON.) (Reuter.) Barcza londoni magyar követ tegnap felkereste sir Cadogan külügyi államtitkárt és vele hosszabb megbeszélést folytatott. Ugyanakkor Rómából közlik, hogy Villányi Frigyes báró, Quirinali magyar követ Ciano gróf külügyminiszterrel folytatott hosszabb megbeszélést, de erről nem adtak ki hivatalos jelentést. Szintén Londonból jelentik, hogy Kacs szudéta szocialista vezér tegnap a londoni csehszlovák követségen tárgyal, valószínűleg a szudétanémet vidékről elmenekültek elhelyezésére vonatkozóan.

UTRA KÉSZEN

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy a külügyminisztérium arra kérte a brit légít, készítsen elő utra ezer önkéntest a népszavazás alá eső csehszlovák vidékek rendjének és nyugalmanak fentartására.

ELLENZÉKI AKCIÓK

(LONDON.) Az angol sajtó utal arra, hogy gondoskodni kell, miszerint a müncheni meg egyezés a jövő békéjét ne veszélyeztethesse. A Times szerint Angliának nem szabad elhanyagolni a maga erejének fentartását sem. Más lapok is hangsúlyozzák, hogy Angliának növelnie kell védelmi erejét. Az angol közélet számos előkelősége, köztük Harold Nicolson, Hughes Wells, Wickham Steed, Noel Bacher és mások nyilatkozatot tettek közzé, amelyben felhívják az angol népet, ne felejtse el, milyen nagy árat kellett fizetnie a háborús feszültség enyhüléséért és eset leg mit kockáztatnak a jövőben. A nyilatkozat utal arra, hogy Csehszlovákia hatalmas nyomás alatt tette meg áldozatait és a német birodalom ereje rendkívül megnövekedett. Az aláírók végül tiltakoztak a Chamberlain-kormány külpolitikája ellen.

KIELÉGÍTIK NÉMETORSZÁG GYARMATIGÉNYEIT IS

Több londoni lap ugyanakkor azt az értesülést közli, hogy Németország a közeljövőben Danzigot és a Memel-vidéket is megkapja és több gyarmatot is visszakap. A Sunday Times berlini tudósítója szerint a német-lengyel kormányok az utóbbi napokban hivatalosan tárgyaltak Danzignak Németországhoz való visszacsatolásáról és a lengyel-német lakosságcsereéről. A lap úgy tudja, hogy a müncheni értekezleten a Memel-vidék visszacsatolása is szóba került. A Sunday Referents lehetségesnek tartja, hogy nemzetközi gyarmatügyi értekezletet hívnak össze Anglia, Franciaország, Belgium, Hollandia, Portugália és Olaszország részvételével és itt vitatják meg Németország gyarmatokban való részesítésének ügyét.

HOSSZU VITARA VAN KILÁTÁS PÁRISBAN IS

(PÁRIS.) Daladier francia miniszterelnök beszámolóját előreláthatólag hosszú vita fogja követni. Erre eddig már 14 szónok jelentkezett, többek között Flandin volt miniszterelnök, Marin, Kerylli, Blum, Duclos és Gabriel Peri kommunista képviselők, akik élesen ellenzik a müncheni egyezményt. A vita minden bizonnyal egyhetet fog igénybe venni és a bizalmi

kérdés felvetésére aligha kerül rövid időn belül sor.

FEHÉR KÖNYVET AD KI A CSEHSZLOVÁK KORMÁNY

(PRÁGA.) (Ceteka.) A csehszlovák kormány közelebbről fehér könyvet ad ki az utóbbi napok eseményeiről. Ezt a cseh nemzeti tanács kívánságára határozták el. A reggeli csehszlovákiai lapok meleghangú felhívást intéznek a szudéta-vidékek német és cseh lakosságához, hogy ne hagyják el ezeket a területeket és otthonukat, mert ezáltal a népszavazás esélyeit veszélyeztetik. Prágában és más városokban szigorú ellenőrzést is fognak gyakorolni, hogy megakadályozzák a vegyes lakosságú vidékekről való bevándorlást. Ugyancsak Prágából jelentik, hogy a német hatóságok az utóbbi napokban számos, a szudéta területen letartóztatott és Németországba vitt csehet helyeztek szabadlábra.

UJJÁSZERVEZIK A PRÁGAI KORMÁNYT

Prágából jelentik azt is, hogy rövidesen ujjászervezik a cseh kormányt nagyszabású munkaprogrammal az ország gazdasági ujjáépítése céljából és meg akarják teremteni a nemzeti egység kormányát. Tárgyalások indultak meg Sramekkel, a katolikus párt vezérével is, Hodzsa pedig a szlovák néppárttal készít elő meg egyezést.

A kancellár a szudéta vidéken

(BERLIN.) A szudétanémet vidékek megszállása a müncheni egyezmények értelmében tovább tart. Tegnap Hitler kancellár Eger városába látogatott el, ahol leirhatatlan ünnepekkel fogadták. A Führer meglátogatta Franzesladot és más szudétanémet vidékeket is. Kisérétében számos előkelőség volt. Az égeri piacon Hitler rövid beszédet mondott: „Ezt az országot — mondotta — többé semmi sem tépheti el a birodalomtól. Fölöttetek őrt áll a német kard. A németek mindig együttműködtek és Németország boldog, hogy titeket is fiainak tudhat. Hálát adunk az Egek Urának, hogy megáldotta utunkat a múltban és kérjük, hogy áldja meg a jövőben is!” Az óriási tömeg a szeretet minden jelével elhalmozta a Führert, akit többek között Henlein is üdvözölt, mint a szudétanémet vidékek kormánybiztosa. Hitler ezután vissza indult Berlin felé. A szudéta vidékeken egyébként megkezdődött a harmadik és negyedik zóna teljes megszállása is. Ezalatt pedig az ugynevezett nemzetközi határbizottság megkezdte üléseit Berlinben és kijelöli az új csehszlovák-német határokat.

GAMELIN UTJA

(PÁRIS.) Gamelin tábornok vezérkari főnök tegnap este szemlekorútra utazott a határvidékekre.

AMERIKAI NÉMETEK ÜNNEPE

(NEWYORK.) Tegnap ünnepelték Amerikában az első német telepesek partraszállásának évfordulóját, amikor is a Német-Amerikai Szövetség nevű hitlerista szervezet vezetőjének gépkocsiját egy kisebb csoport megtámadta és kövekkel dobálta meg, mert Fritz Kuhn a hitlerista rohamcsapatok egyenruháját viselte. A rendőrség azonban erőlyesen közbelépett. A Madison Squaren egyébként 10.000 amerikai

RÓMA ÁLLÁSPONTJA A MAGYAR-ÜGYBEN

(RÓMA.) Az Information Diplomatica olasz félhivatalos a csehszlovákiai magyar kisebbség ügyével foglalkozva közli Rómának azt az álláspontját, hogy a magyar igényeket még a három hónapos határidőn belül megfelelőképpen honorálni kell, mert ez a müncheni meg egyezésből következik és a béke biztosításához szükséges. Ugyanakkor Prágából közlik, hogy a prágai magyar meghatalmazott miniszter újabb jegyzékben sürgette meg a tárgyalások mielőbbi megkezdését.

ÁTSZERVEZIK A MAGYAR KORMÁNYT IS

(BUDAPEST.) A Havas jelentése szerint Imrédy miniszterelnök tárgyalásai során a csehszlovák kérdéssel kapcsolatosan bizonyos kormányátalakítást vett tervebe, aminek célja egy nagyobb jobboldali egység megteremtése.

IMRÉDY MAGYAR MINISZTERELNÖK NYILATKOZATA

(BUDAPEST.) Imrédy magyar miniszterelnök a magyar kormány jegyzékével kapcsolatban nyilatkozott a MTI munkatársának:

— A csehszlovákiai magyarok kérdését az önrendelkezési jog és teljes egyenlőség alapján kell megoldani. Ennek az elvnek keretében és a müncheni határozat után eldöntött kérdésnek tekintem a magyar területeknek a szudétanémet területek mintájára történő visszacsatolását.

német vett részt a nagy ünnepeken. **CHAMBERLAIN SIKERE**

(LONDON.) A munkáspárt, a kormánykoalíciós és nemzeti egységpártok megbízottai tegnap értekezletet tartottak, amelyen kimondták, hogy a legteljesebb mértékben egyet értenek a kormányának a nemzetközi válság megoldása idején tanúsított magatartásával és Chamberlaint mindenben támogatják.

BORZALMAS VÉRENGZÉS TIBERIÁSBAN

(JERUZSÁLEM.) Tegnap egy arab felkelő csoport megrohanta Tiberiás városát és ott gyilkos pusztítást végzett nők, gyermekek és öregek között. Az öldöklésnek 21 halálos és közel 30 sebesült áldozata van. Közben felgyújtották a zsinagógát és több középületet. Haifában Ramalla közelében és másutt ugyancsak véres események voltak számos áldozattal. A tiberiási terroristákkal visszavonulásuk alkalmával egy rendőrkülönítmény felvette a harcot. Négy arab elesett, hármat pedig foglyul ejtettek. Jaffában ugyanakkor egy pokolgép robbanása okozott nagy zavart és pusztításokat.

KONOYE JAPÁN MINISZTERELNÖK NAGY BESZÉDE

(TOKIÓ.) (Domei.) A japán miniszterelnök tegnap nagyszabású beszéd kíséretében jelentette be a külügyi tárca átvételét és hangsúlyozta, hogy a kormány felfogása a japán-kinai viszályban továbbra is a régi. Folytatni a harcot a végső küzdelemig. Emiatt a japán államvezetők nem is hajlandók Csang-Kai-Sek marsallal tárgyalásokba bocsátkozni.

Ugyancsak Tokióból jelentik, hogy illetékes japán körök szerint a kormány elhatározta, hogy a Népszövetséggel mindennemű együttműködést megszüntet.

keség, hogy e föld lakójának mondhatja magát és ahhoz a néphez tartozónak, amely saját erejéből és vitézségéből emelkedett fel a jelenlegi színvonalra. E sorok írója találkozott néhány romániai kirándulásra érzéztet külföldivel, akik hosszú utat tettek meg, hegyeken, tengereken vándoroltak át, csak azért, hogy néhány napot tölthessenek Romániában. Találkozott angolokkal, lengyelekkel, csehekkel és más nemzetiségűekkel, akik olyan országokból jöttek, amelyeknek gazdan történelmi multjuk, magas fokú műveltségük van és minden elismerés megérdemelt a berendezkedésük. Kíváncsiskodva érdeklődött tehát a külföldieknek Romániáról alkotott véleménye iránt. Érdekelte az, milyen gondolatokkal, benyomásokkal, érzelmekkel távoznak az országból a látottak után és milyen benyomásokat hagytak lelkükben ennek az országnak népe, amelyet Európa keleti részén gránitfalként létesítettek.

Öszintén be kell vallania e sorok írójának, hogy a kapott válaszok várakozáson felül elégitették ki. A látottakról, a tapasztalatokról szerzett benyomásokról ugyanis a legnagyobb elismerés és köszönet hangján nyilatkoztak. Nem tudták elképzelni, hogy ilyen hatalmas fejlődésen, előhaladáson ment át ez az ország a nemzeti szabadság kivívásától eltelt 60 év alatt. Megértették és méltányolták azt az óriási munkát, amelyet az ország eddigi uralkodói és vezetői kifejtettek, akik egész tevékenységüket, felkészültségüket, képességüket annak a célnak a szolgálatába állították, hogy ezt az országot, Romániát a dicső múltú és tekintélyes európai államok sorába emeljék. És amikor már kifogyak a dicséret és elismerés jelzőiből, amelyekkel az ország természeti kincsekben való gazdagságát és istenadta szépségeit magasztalták, az ország lakossága körében tapasztalt és a népi öntudat jellegzetes megnyilvánulásait sorolták fel a legnagyobb dicsérettel és elismeréssel. A romániai hegyek, erdőségek, folyók, a színpompás mezők és rétek, a Duna-völgye, a Fekete-tenger felejthetetlen emlékeket hagytak a külföldi látogatók lelkében.

— Olyan ország ez, ahol úgy látszik, a Jóisten lakik! — mondotta az egyik angol turista, aki végigjárta Bukovina orszáutjait, hegyeit, átkelt a Besztercebörgői hegyeken, bebarangolta Hátszeg és Hunyad megye környékét, majd Olteniába ment a szurduki szoroson keresztül. Utjában gyönyörködött a hegyek havas csucaiban, a zöldelő völgyekben és a román földműves fáradtságos munkájában, aki a szabad ég alatt szorgalmasan dolgozott a barázdákon. És elragadtatással, az elismerés hangján folytatta:

— Most a Dunamentén folytatom kirándulásomat és elmegyek egészen a Fekete-tengerig, hogy lelkeim ott is felüdüljön a természeti szépségekben. Azután visszatérek Angliába. Életem legszebb hónapjait az Önök országában töltöttem. Maradandó, kitörölhetetlenül szép emlékekkel távozom Önöktől!...

Ime, ilyennek látják országunkat azok a külföldiek, akik látogatást tesznek nálunk. Azok a külföldiek, akiknek nincsen semmi érdekük abban, hogy dicsérjenek minket és országunkat, mert saját költségükön tették meg a hosszú kiránduló és tanulmányutat és csak azért jöttek ide, hogy személyesen is megismerjék a mi országunkat természeti kincsekben és természet szépségeiben való gazdagságát, bőségét, mert az ország jó hírneve már régen eljutott a határokon túl is.

— MI OKOZTA AZ INDIAI VAS-UTI SZERENCSETLENSÉGET? —

Bombayból jelentik: A Bombay—Newdelhii vonalon történt vasuti szerencsétlenséget, amint a vizsgálat folyamán kiderült, korhadt vasuti talpfák széttrésése okozta. A halottak száma egyébként a legújabb jelentések szerint 108-ra emelkedett.

Angol turista véleménye Romániáról

— Olyan ország ez, amelyben — ugylátszik — a Jóisten lakik!

Az idei tavasz óta eltelt néhány hónap leforgása alatt Románia városait és falvait, természeti szépségeiben gazdag vidékeit, a folyók környékét és a tengerpartot nagy számban keresték fel az idegenek, külföldiek, akik nem győztek betelni az istenáldotta ország természeti szépségeiben és gazdagságiban való gyönyörködésben. Valóban

büszkeséggel tölthették el az ország minden egyes lakosságának a lelkét azok a dicső szavak, amelyekkel a nagy számban látogatást tett külföldiek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az országról és annak szorgalmas, munkás, dolgos és józanészű népéről. Természetes is, az ország minden egyes lakója részéről a jóleső érzés és a büsz-

Az unitárius egyház új vezetői

A kicsiny, alig 74-75 ezer lélekszámú unitárius egyház új vezetőket kapott. Ünnepi keretek között most iktatták be tisztségükbe dr. Varga Béla püspököt és dr. Kiss Elek főjegyzőt. Dr. Varga Béla nagymutató elődök örökébe lépett. Elégészes csak az újabb püspökök közül Kriza János Ferenc József és a nyugalmomban vonult dr. Boros György neveit említeni, akik értékes munkájukkal beleírták nevüket az egyház és a magyar közművelődés történetébe.

Az új unitárius püspök a legkiválóbb magyar tudósok közé tartozik. Bölcséleti és teológiai vonatkozású munkái nemcsak belföldön hanem külföldön is ismeretesek és éppen a beiktatási ünnepségen mondotta a nagy amerikai unitárius egyház kiküldöttje, Harrington csikágói lelkész, hogy az új püspök nevét és munkásságát az amerikai unitáriusok szintén igen jól ismerik és nagyra értékelik. Dr. Varga Béla személyében igazán bölcs megfontolt és nagy felkészültségű tudós és teológus került az unitárius egyház élére, akinek fiatal munkaszerető és tevékeny egyéniségét nemcsak egyházának hanem az egyetemes magyar közművelődésnek méltán sokat lehet várnia. És az unitárius egyház a maga világszervezetével máris érezheti, hogy a társegyházak a világ minden részéből megbecsülik, szeretik és érzik a vele való nagy testvéri összetartozandóságot. Hiszen Anglia, Amerika, Dánia, Hollandia stb. unitáriusai képviseltették magukat személyesen, vagy írásban ezen a szép püspökbeiktatási ünnepségen, amelynek jelentőségét csak növelte az a tény hogy maga Neville Chamberlain angol miniszterelnök, az európai béke egyik nagy megmentője is a legjobb kivánságait küldötte el az új unitárius püspöknek.

De sokat lehet várni az unitárius egyház vezetésében beállott változás folytán azért is az új püspöktől, mert ebben az egyházban minden vonalon egyetemes megújulás történik, élénk tevékenységi munka folyik, dr. Varga Béla pedig kitünő munkatársat kapott a lángoló aktivitású, ugyancsak elsőrangú tudós szónok és bölcselő s a kitünő publicista, dr. Kiss Elek egyházi főjegyző személyében, akinek írásai sokszor ékességei a „Jóestét”-nek is. Dr. Kiss Elek sokoldalú munkatevékenysége és csodálatos munkabírása nagy értékzsgadagot jelent egyháza, de egyben az egész romániai magyarság számára is. Érthető ezek után hogy abból a kivételes örömből, amely most az unitárius egyház rendkívüli fontosságú ünnepségein, püspök beiktatásán és tanácskozásain megnyilvánult és amelyek ennek az egyháznak lelki, szellemi és gazdasági megerősödését kívánják elősegíteni, részt kérnek az összes itt élő felekezetek és népek

Mert örömet jelent mindannyiunk számára, aki Erdély ősi földjén élünk, amikor a megújulás és a megerősödés jeleit látjuk amikor egy olyan kis, de munkaképességgel és gazdag eredményekkel megrögzött számot és értéket mutató egyház, mint az unitáriusoké, a nehéz sorsviszonyok közepette is, dolgozik, teremti és a közösség javára munkálkodik. Mindenki ószinte szeretettel és bensőséges tisztelettel köszöni tehát ezt az egyházat, új vezetőit és egész egyetemességét és igaz lélekkel kívánja, hogy egész tevékenységük a külön sajtós érdekek unitárius érdekek mellett az ország egész lakosságának szellemi erkölcsi, anyagi emelkedését segítse elő és a békés, teremtő és összefoglaló munka értékes akotó-része legyen. És szívvel hisszük, hogy ez miként a múltban, a jövőben a kitünő, új vezetői irányítása mellett még fokozottabban úgy is lesz.

(t. g.)

— 65.000 mozgósítást működik a világon. A legújabb jelentések szerint 65000 mozi működik a világon. Természetesen ezek közül a legtöbb az Egyesült Államokban van ahol 17.541 millió ember nézte végig a mozielőadásokat tavaly. A mozi tehát igazán bátran lehet népszórakozásnak mondható.

Gyomor- és
bélbetegségek ellen

GASTRO-D

KAPHATÓ
minden gyógyszerár-
ban és drogériában

Dr. Ilea Liviuszt nevezték ki a kolozsvári királyi ítélőtábla új főügyészévé

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A legújabb bírósági és ügyészségi előléptetések során Öfelsége II. Károly király legmagasabb dekrétumával dr. Ilea Romulus tábabit nevezte ki a kolozsvári királyi ítélőtábla főügyészévé.

Az újonnan kinevezett főügyész régi és előkelő román család sarja. Anyai nagyatyja Ciato Lajos ügyvéd a balászfalvi érsekségnek volt éveken keresztül jogtanácsosa. Édesatyja néhai dr. Ilea György, a világháború előtti kolozsvári ügyvédtársadalom egyik legkimagaslóbb egyénisége volt. Ugy Ciato Lajos, mint dr. Ilea György aktív szereplői voltak az annak idején olyan nagy feltűnést keltett „memorandum-pernek”.

Dr. Ilea Livius iskoláit Kolozsváron,

illetve Budapesten végezte. Az impérium átvétele után hosszú időn keresztül mint vezető ügyész működött a törvényszéken és a diákmozgalmak idején kitünő tapintattal fokozta le az akkori idők izgalmas ellentétét. Éveken keresztül főügyész-helyettese volt ezután a kolozsvári királyi ítélőtáblának, ahol legutóbb mint táblabíró is közmegebecsülés övezte. Táblabírói állásában érte a magas kitüntetés amely őt jelenlegi, felelősségteljes állásába rendelte.

Dr. Ilea Livius kinevezésének híre kitünő jogi képességei és rokonszenves egyénisége miatt országszerte, de különösen a kolozsvári jogi és társadalmi körökben ósztatlan örömet és meglepetést váltott ki.

Dr. Varga Béla püspök:

„Évszázados iskolafenntartó jogunkról nem mondunk le!”

Huszonnégy tija lelkészt szentelt fel az unitáriusok új püspöke

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az unitárius egyházi főtanács ülésével kapcsolatosan, mint röviden jelentettük, tegnap került sor az új lelkész ünnepélyes felszentelésére. A folytatólagos ülésen dr. Varga Béla püspök mutatta be a lelkészeket a főtanácsnak. Ezután félbeszakították az ülést és dr. Varga Béla püspök és dr. Kiss Elek főjegyző vezetésével a főtanács tagjai, valamint a felszentelendő lelkészek: Végh Mihály Lőrincz Gyergely, Bende Béla, Filep Andor, Kőkösi Kálmán, ifj. Szász Dénes, dr. Kovács Lajos, Ferencz József Gálna Sándor, Kereki Gábor, Csifó Nagy László, Rázmán Mór, Erdő János, Gálffy Elek, Szatmáry Géza, Bede Emil, Késmárky Miklós Nagy Samu, Nyitrai Mózes, Szűcs Pál, Pálffy Károly, Nemes Dénes, Nagy Zoltán és Lukácsi Mózes átvonultak a templomba.

Az új lelkészek fogadalomtétel

Az orgonán felcsendült az ősi zsoltár: „Im bejöttünk templomodba”, amikor bevonult a menet a díszesen felvirágzott templomba. Simén Dánielnek, a lúpenyiek híres lelkészének magasröptű imája és egyházi beszéde vezette be a lelkészszentelés ünnepi aktusát. A kollegiumi ifjúsági énekparter Péterffy István énektanár vezetésével zsoltárt adott elő, majd a püspök lépett a szószékre, beszédet intézett az új lelkészekhez és figyelmeztette a lekipásztorok kötettséggeire és kérte, hogy jó őrtállói legyenek a rájuk bízott nyájnak. Dr. Kiss Elek főjegyző ezután bevette az új lelkészek esküjét, kik térdreereszkedve fogadták a püspök, egyházi főjegyző, esperesek, teológiai tanárok és egyházköri jegyzők áldását. A püspök megrázóerejű beszéde fejezte be a lelkészszentelés alakosságait.

A püspöki program

A főtanácsi ülés kiemelkedő eseménye dr. Varga Béla püspök nagyszabású programbeszéde volt, amelyben kitért az egyházi élet minden megnyilatkozására.

— Már megválasztásom alkalmával kiemelttem, hogy életemnek, egyúttal püspöki működésemnek — mondotta a püspök — legfőbb célja, hogy egyháznak belső békéjét és nyugalmát minden erőmmel fenntartsam és a lelki egységet megerősítve az egyház ellenálló képességét és alkotó tevékenységét nemcsak sértetlenül megóvjam, hanem fokozott mértékben fejlesszem. A közel négyévesztendő unitárius egyház

sok vihart állott ki és mégis megmaradt, sőt fejlődött, erősödött. Nehéz megállapítanunk, hogy egyházunk mikor volt nehezebb helyzetben. Ugy gondolom hogy a közvetlen elmúlt husz évtized oly nagy erőpróbája volt egyházunk életének és fennmaradásának, amellynek tanulságait most már ideje levonnunk a jobb jövő érdekében.

Bevezetője után a püspök részletesen foglalkozott a jövő feladataival. Hangsúlyozta, hogy szüksége van az egyháznak világi vezető emberekre, akiknek vállalniuk kell nemcsak az egyházfenntartás nehéz gondját, hanem ennek árnyában az egyház vezetésében való részvételt is. Szükséges a hitélet erősítése és a lelkészek anyagi helyzetének feljavítása. A kormánynál lépéseket kell tenni hogy a kongru-kérdést igazságosan rendezze.

Ragaszkodás az iskolához

Szólt ezután a püspök arról a hősi küzdelemről, amelyet az egyház folytat iskoláinak fenntartása érdekében.

Az egyház anyagi ügyeinek mérlegelése, a társadalmi nevelés, a külföldi kapcsolatok erősítése és a nyugdíjkérdés ügyének fejtegetése után, a püspök így fejezte be beszédét:

— A tervek annyit érnek, amennyi megvalósul belőlük, munkáskezek segítségével erős akarat és elhatározás által önzetlen és egyházszerető hűvek közös munkája által.

— Elnapták a haláloskimenetelű rogoestij korcsmai verekedés tárgyalását. 1935. december 23-án haljnalban meghalt a kolozsvári klinikán Peles Ioan, a Stefané, akit három héttel azelőtt Ples Ioan és Gheorghe Ragasel községben a korcsmában súlyosan megvertek. Az ügyészség haláltokozó súlyos testisértes címen indította meg az eljárást ellenük, a törvényszék Gradea—dr Breban tanács azonban bizonyítási eljárás kiegészítése céljából a tárgyalást december 12-ére halasztotta.

— 12 napos vizsgálati fogság. Kacsó Márton rovottmultu bűnöző alig néhány napja szabadult ki a kolozsvári ügyészség fogházából, ahol lopás miatt vizsgálati fogságban ült, nemsokára azonban újabb lopáson érték tetten és így megint a fogház lakójává lett. A törvényszék negyedik szekciója Matei vizsgálóbíró határozatát megerősítve, most elrendelte ellene a 30 napos vizsgálati fogságot.

A kisebbségi újságírók tisztelgő küldöttsége dr. Bornemisa Sebastian polgármesternél és dr. Popa Adam helyettes polgármesternél

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Romániai Népkisebbségi Újságírószervezet küldöttsége tegnap tisztelgő látogatást tett dr. Bornemisa Sebastian volt miniszternél, Kolozsvár újonnan kinevezett polgármesterénél. Az újságírószervezet központja és kolozsvári csoportja nevében Demeter Béla főtákar üdvözölte dr. Bornemisa Sebastiant és tolmácsolta a kisebbségi újságírók üdvözlését, jókívánatait. A polgármester szemmel láthatólag kellemesen lepte meg a kisebbségi újságírók figyelmessége Keresetlen szívből fakadó szavakkal köszöntte meg az üdvözlést, kijelentve azt, hogy minden tekintetben maradéktalanul kívánja megvalósítani azokat a várakozásokat, reményeket, melyeket Kolozsvár város közönsége, polgármesteri tevékenységéhez fűz és méltó akar lenni ahhoz a bizalomhoz, amelyet a kisebbségi sajtó egyöntetűen előlegezett részére polgármesterré történt kinevezése alkalmával. A törvény és az igazságosság szellemében kíván eljárni minden tekintetben — jelentette ki Bornemisa polgármester — valódi atyja kíván lenni a város minden egyes polgárának mindenféle személyi megkülönböztetés nélkül. Az üdvözlés után dr. Bornemisa Sebastian szívélyes módon vett búcsút az újságírók küldöttségétől, kijelentve, hogy minden vonatkozásban bármikor szívesen áll a sajtó rendelkezésére. Az új sajtó-küldöttség ezután dr. Popa Adam helyettes polgármestert kereste fel. Karádi Nagy Lajos az Újságíró Szervezet helyi csoportjának titkára üdvözölte a helyettes polgármestert új tisztségében és arra kérte, hogy mint a sajtó volt tényleges munkatársa jóindulattal kezelje az újságírók és a sajtó ügyeit. Popa Adam dr. megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy azokat a kellemes és szívélyes kapcsolatokat, amelyek őt eddig is a sajtóhoz fűzték, a jövőben is változatlanul kívánja fentartani, sőt bensőségesebbé tenni a sajtóval és annak munkatársaival.

Deresztő hideg még nincs, de

tűzifát

ajánlatos már most

FRIEDMANN FATELEPÉRŐL

beszerezni! Cal. Mar. Foch 137

TELEFON 33-01 és 22-86

Elitették a Dr. Koleszár-féle szanatórium rágalmazóját

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Gerő Sándor egyik kolozsvári hétfői lap hasábjain cikkét írt, amelyben a dr. Koleszár-szanatórium ellen intézett élehangú támadást. Dr. Koleszár László igazgató-főorvos a cikkirő ellen sajtópert indított, amellyel tegnap foglalkozott a helyi törvényszék második Gradea-dr. Breban tanácsa. A tárgyaláson Gerő Sándor nem jelent meg. Az igazgató-főorvos képviselőjében dr. Varga Lajos kérte a cikk szerzőjének megbüntetését és polgári kártérítés fizetésére való kötelezését. A törvényszék Gerő Sándort bűnösnek mondotta ki sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében és ezért távollétében 15 napi elzárásra, 2000 lej pénzbüntetésre, 20 ezer lej erkölcsi kártérítés megfizetésére ítélte, kötelezte továbbá, hogy 600 lei perkoltságot fizessen meg.

A VÉGZETES JÁTSZMA

Írta: P. THOMAS

(22.)

Ted a választ nem hallotta, de így is eleget tudott. Mary Pott tehát ártatlan. Most már minden percért, ami a hajón tölt, kár lenne felbuzdulni benne újra az ellankadt riportervér: látta a Los Angeles Reporter első oldali kolumnáját, a hatalmas rikoltó címbetűkkel:

Leleplezzük az ál Mary Pott valódi gyilkosát.

Egyelőre azonban a leleplező nem volt még benn az „egyenest”. Sőt könnyen kitörhette a nyakát. Lám, az alsó kabinsor felől már rohanva loholt a hajó feljárója felé a steward aki nyilván felfedezte eltűnését. Pillanatok álltak csak rendelkezésére.

Közel állt az ajtó farához: merész lendülettel odaugrott, szörnyű erőfeszítéssel ki akarta kapcsolni a hidropánt tartó megfeszült kötelet. Ez azonban emberfeletti munka volt, a kötél erősen tartott. Szerencsére: ő vágta zsebre a bungalowban a „kopó” mindenest. Percekig tartó munkával sikerült végre elnyisszantani a kötelet. Fejést ugrott a tengerbe. Kitűnő úszó volt és a tenger csendes. A hajó teljes gőzzel előrefutott a sötét éjszakában, ő pedig érélyes karcsapásokkal uszott a hidropánt felé.

A yachton észrevették a hidropánt leszakadását, mert a gépek leálltak, aztán hátrafelé kezdte el működni. Ted már elérte a hidropánt felmászott a pilótaülébe és elindította a gépet. Némálkkozott volna erre a kalandra, ha nem lett volna kisujjában a repülőgépezés tudománya. Hamarosan felemelkedett és az iránytű alapján nyugat felé vette az útját.

Még megpillantotta a háta megett a hajót és érezte, hogy valami koppan a szárnyakon

— Gépfejjel lőnek! — állapította meg.

De pillanatok alatt kívül volt a tűzvonalon és szélesebben repült a kaliforniai partok felé. A repülőgép csavarának mo noton zugása is azt ismételtette, amit ő hajtogatott boldogan magában:

— Mary ártatlan... Mary ártatlan...

XIV. FEJEZET.

Légből pottyant riporter.

A tengerparti bungalowban Crosby felügyelő egyelőre felfüggesztette a kihallgatásokat, miután úgy a színész, mint a festő konokul és hajszályaira megmaradt eredeti védekezése mellett. Még az autó mellett talált férfitáblányommal sem boldogult, mert azt is a zülölt és biccegő férj hagyta ott a helyszínen a gyilkosság felfedezésekor. Így bár szinte csak percekkel múlt, hogy jelen voltak a gyilkosság elkövetésénél, mégis el kellett fogadni vallomásukat, amelyeket megerősített Mary Pott szökeése is.

— De miért nem menekült nyomban el a bungalowból Mary Pott? — morfon dirozott a felügyelő.

— Ópiumos álomból ébresztették fel — szölt Armstrong. — Nyilván valaki elaltatta, mert aligha valószínű, hogy önszántából ott maradt volna a közelben ha ő gyilkolta volna meg dublőzét.

— Vagy pedig úgy akarta feltüntetni a dolgot, mintha semmit sem tudott volna róla. Ezért vett be altatót, hiszen különben semmiféle magyarázata nem lett volna elfogadható arra, miért nem riadt fel a revolvertüzzre

A bungalow felett most egész közlőrepülőgéppel hallatszott. A gép úgyszólván majdnem sűrű a ház tetejét és lármaja betöltötte a szobát.

— Oltsanak el minden fényt — vezényelte a felügyelő.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

A KAC és a Haggibbor a Camarascu-, illetve a Caracostea-kupa döntőjében

(KOLOZSVÁR.) A Camarascu, illetve Caracostea kupa zónaközi döntőjét most játszották le a KKE teniszpályáin. A két vándordíjért a KAC és a nagyváradi Makabbi, illetve a Haggibbor és az aradi AC versenyzői küzdöttek a következő eredményekkel:

KAC—Makabbi 3:1 w. o. Dr. Farkas KAC—dr. Halmi Makabbi 6:4, 7:9, 6:0, 6:4. Benedek, dr. Farkas KAC—Grünwald, Goldstein Makabbi 6:4, 6:3, 6:1, dr. Farkas

KAC—Grünwald Makabbi 6:1, 7:5, 6:4, dr. Halmi Makabbi—Benedek KAC 5:7, 7:5, 5:7, 6:1, 5:3 w. o.

Haggibbor—AAC 4:1. Radóné Erdős Lily Haggibbor—Kelemen AAC 6:3, 6:3. Irgl AAC—Schwartz Klári Haggibbor 10:8, 8:6. Radóné, Schwartz Haggibbor—Irgl, Kelemen AAC 6:2, 8:10, 6:3. Radóné Haggibbor—Irgl AAC 6:2, 6:3, Schwartz Haggibbor—Kelemen AAC 6:1, 6:2.

A NB vasárnap fordulóiban:

A Rapid-verő Tricolor ellen száll harcba a Victoria! Vasárnap eldőlhet az őszi elsőség kérdése

(BUCURESTI.) A negyedik forduló után megállapítható, hogy a bajnokság új beosztása sokkal változatosabb, élvezetesebb küzdelmeket hoz hétről-hétre, mint eddig. Ma már nincs „előre lejátszott” mérkőzés. Nincs favorit. A nagycsapatoknak verjéssel kell küzdeniük a bajnoki pontokért, mert a mezőny ki egyenlítettett egységeket foglal magába. Ezt igazolja az is, hogy a negyedik forduló után a bajnoki táblázat első és kilencedik helyezette között mindössze két pontnyi eltérés van. Nincs „elboly” a bajnoki mezőnyben s ez csak izgalmasabbá, nyitlatta teszik a bajnokságot.

A most következő vasárnapon a bajnoki forduló különösen izgalmasnak ígérkezik, amely után talán már sejteni lehet az őszi győztes kiletét. A kolozsváriak figyelmét a Victoria ploesii mérkőzése köti elsősorban. A kolozsvári együttesnek a Rapid-verő Tricolor legénységével kell felvennie a harcot a bajnoki pontokért. A feljavult Juventus viszont a Venussal kerül szembe. Ezen a ponton dőlhet el az első-

ség kérdése. Nagy csatát ígér a Rapid—AMTE találkozó is. Nehéz napja lesz a Ripensianak Resicán, ahol a UDR csapatával kerül szembe. A teljes bajnoki műsor egyébként ez:

Bucurestiben: Juventus—Venus és Rapid—AMTE.

Temesváron: Kinizsi—FC Carpați

Aradon: Gloria—Sp. Studentesc.

Resicán: UDR—Ripensia.

Ploestiben: Tricolor CFPV—Victoria.

A ligabajnokságban:

Nagyváradon: Crisana—Muresul, Marosvásárhelyen: Monopol—Olimpia, Nagy-

károlyban: Victoria—Tricolor, Aranyosgyéresen: Sodronyipar—Universitatea, Nagyszebenben: SGS—Törekvés, Gyulafehérváron: Unirea MV—TMAC, Piskin: CFR—Vulturii

Craiovan: Rovine Grivița—Soimii, Brassóban: ACFR—Franco Román, Bucurestiben: Unirea Tricolor—Prahova, Luceafărul—Turda, Makabbi—Mociornița, Brailában: Dacia Unirea—Victoria. Iasiiban: Victoria—HLA, Tighinában: Traian—Textila

Petrozsényban: Jiul—Craiovan.

Kun Máttyás Fia R. T.

Cluj, Calea Marechal Foch No. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagybecsűl megrendelőink szolgálatára. — Speciálisítunk vagyunk: acélárakban, látszerészetsben, beretvá-köszörlésben, orvosi műszerek javításában.

Srima alpacca
evőeszközök feltűnő olcsó áron!

Humis a vasárnapi forduló gólkordere. A Venus-csatar három gólt lőtt. Két gólosok: Bodola, Zainescu és Lazar.

Eső ellen biztosítva volt a vasárnapi Budapest—Bécs mérkőzés. A magyar szövetség 10.000 pengő kárterítést (350.000 lej) kapott az esőért.

Bemutatták Budapesten is az iszapbirkózást. Budapestről jelentik: A fővárosi Nagy cirkuszban tegnap bemutatják a legújabb „sportot”, az iszapbirkózást, amelynek hazájában: Amerikában sok híve van. A budapesti közönség sokat derült a sport alap-tételeivel teljesen ellentétes „sportág” bemutatóján s viharosan tapsolt, amikor a két küzdőfél közül az egyik keményen a sűrű iszapba kente társát.

BUDGE kikapott! Newyorkból jelentik: A Los Angelesben most megtartott kaliforniai teniszbajnokságok során hatalmas meglepetésre, Budge világbajnok vereséget szenvedett. A tenisz koronázatlan királyát az ausztráliai Quist győzte le a bajnokság döntőjében 7:5, 6:2, 5:7, 6:3 arányban.

UJABB VILÁGREKORDOT JAVÍTOTT HVEGER KISSASSZONY! Kopenhagenből jelentik: Hveger kisasszony, a világhírű dán hölgyúszó legutóbbi versenyén 3 perc 25.6 mp-re javította a 300 yardos gyorsúszás világrekordját. A régi rekordot a holland Dea Ouden tartotta 3 perc 27 mp-el. Hvegernek, aki egyébként csak most múlt 17 éves, ez a 28-ik világrekordja.

Ferencváros—Ujpest rangadót játszik le csütörtökön a magyar nemzeti bajnokságban.

ORSZÁGOS REKORDOT FUTOTT A KAC IFJUSÁGI STAFÉTÁJA. A KAC kitűnő ifjusági stafétája hétfőn délután kísérletet tett a 4x1000 méteres staféta országos rekordjának megdöntésére. A kísérlet a legteljesebb sikerrel járt. A Fogolyán, Biró, Groschan, Kiss összeállítású csapat nagyszerűen futva, 11 p 42.6 mp-re javította az országos rekordot.

Jársaság

() A kolozsvári borbély- és fodrászmunkások folyó hó 5-én, szerdán este fél 9 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban rendkívüli szakmai gyűlést tartanak.

() A kolozsvári építőmunkások folyó hó 8-án, szombat este 9 órakor a saját otthonuk összes termeiben jótékony célú szüreti táncmulatságot rendeznek. Csőszök és csőszleányok, szüreti táncok, elsőrendű cigányzene fogja a megjelent közönséget szórakoztatni. Az idény legsikerültebbnek ígérkező mulatsága iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Rádió

SZERDA, október 5.

Bucuresti. 6:30: Ritmikus torna, rádióhír adó, szórakoztató zene, hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó, hírek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport és vízállásjelentés. 13:10: Déli harang szó, sporthírek. 13:25: Lemezek. 14:15: Hírek, időjelentés, rádióhíradó. 19:45: Mando lin és gitárverseny. 20:25: Cirtziu Adorján bánati román dalokat énekel. 20:45: Felolvasás. 21: Novák zongoraművész Brahms szonátákat játszik. 21:35: Tarka lemezek. 22: Hírek. 22:45: Vendéglői zene.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek. étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:05: Zenekar. 13:30: Hírek. 14:30: Hanglemezek. 15:35: Hírek. 17:15: Diákféltára. — 17:45: Hírek. 18: Előadás. 18:30: Cigányzene. 19:30: Előadás. 20: Szalonzene. 20:20: Hírek. Majd hírek szlovák nyelven. 20:40: Hangjáték. 22: Hírek. 22:20: Zongoraverseny. 23: Szimfónikus zenekar. 23:50: Hírek. 24: Hírek angol és francia nyelven. 24:10: Cigányzene. 1:05: Hírek.

Reuter jelenti:

(STOCKHOLM.) A svéd királyi kormány rendeletére hazaengedték az összes bevitt tartalékosokat.

(RÓMA.) Mussolini miniszterelnök másodszülött fia, Mussolini Bruno repülőkapitány, tegnap tartotta esküvőjét Gina Robertivel, Roberti volt fasizta miniszter unokájával. Az esküvőt családi körben ülték meg.

(BUDAPEST.) A tőzsde a véleményes eladások folytán átmenetileg ellanyhult, amit a kontremim igyekezett kihasználni, hogy lejjebb nyomja az egyes értékek árfolyamát. Zárlati időre azonban újabb vértelkedv következtében a veszteségek megtérültek.

(LONDON.) A városi tanács rendeletére megkezdik a Whitechapel-negyed átépítését. A munkálatokra egyelőre 18 millió fontot irányoztak elő.

(LONDON.) VI. György és Erzsébet királyné megérkeztek balmorali kastélyukba (PÁRIS.) A közmunkaügyi minisztérium több nagyobb szabású állami építkezés megindítását fogja javasolni. Ezek között elsősorban az országotak német mintára való átépítése szerepel.

(JERUZSÁLEM.) A nazarethi környéken tegnap egy 300 tagu arab terrorista csapat gyűlt egybe, de a brit karhatalom közlekedésének hírére szétszórt. Egy zsidótelep lakóházát azonban felgyújtották.

(JERUZSÁLEM.) A Haifa-Mossul-i olajvezeték egy helyen újra elvágta. A vonalorség tagjai rajtaütöttek a háromtagu merénylő csoporton és miután az felszólításra nem adta meg magát, mind három terroristát agyonlőtték.

(JERUZSÁLEM.) A kormányzói hivatal rendeletet tettetett közzé, amely szerint azokat a falvakat, melyek az arab bandáknak helyet adnak, felgyújtják.

(VARSÓ.) A kommunista monstre-per vádlottai felett tegnap mondtak ítéletet. A fővádlottakat 5—8 évi fegyházra, a kisebb bűnösöket 6 hónap—2 évi elzárásra ítélték. Három személyt felmentettek.

(LEIPZIG.) A múlt héten a következő államok bocsájtottak ki bélyegeket: Nagybritánia, Francia-Kongó, Belgium, Norvégia, Magyarország, Görögország, Albánia, Nemzeti Spanyolország, Angola, Paraguay, Ecuador, Luxemburg és Németország.

— Templomj ünnepély Hidelvén. Október 9-én, vasárnap délután 6 órakor a hidelvei református templomban a kolozsvári református Nőszövetség téli segélyező munkája javára templomi ünnepélyt rendez, amelynek keretében dr. Mester Gábor a református kórház igazgató-főorvosa tart alkalmi előadást a nővérkés kísérő műsorral. A begyűlt persely pénz a Nőszövetség szegény-segélyező munkáját szolgálja. Legyünk ott mindnyájan és adjuk hírül minden ismerősünknek is.

— Tilos a demonstráció. Londonból jelentik: Sir Arthur Mosley a brit fasizta párt elnöke népgyűlés és felvonulásra kért engedélyt. A kormány a kérést megtagadta

— Repülő pénz. Londonból jelentik: Az egyik újság érdekes javaslatot tett közzé. Szerinte a repülőutasok általánosan panaszkodnak, hogy úgyszólván minden légi kikötőben más és más pénz fajtával kell bajlódniuk és a beváltásoknál mindig ráfizetnek. Ezért meg kellene teremteni a nemzetközi „repülő pénzt”, amelyet minden kikötőben elfogadnának és minden államban bizonyos egység árban váltsanak be.

— Erdélyi művészek a budapesti rádióban. A budapesti rádióban október 5-én, szerdán este romániai időszámítás szerint 20:40-kor Vándor Kálmán: „Az ipszilonsugár” című hangjátéka kerül bemutatásra. A hangjáték szereplői között három kedves erdélyi ismerőseinket üdvözölhetjük Forgács Sándort a Patin doktor, Kaszab Annát Kaspárné és Ihasz Aladárt az előljáró szerepében.

— Fiatall zenészerzők — itt az érvényesülés. Concours Lekeu cimen az Expositon Internationale de Liège (Belgium) nemzetközi pályázatot hirdet, amelyen fiatal zenészerzők műveit díjazza 75.000 frankkal. A versenyen csak olyan zenészerzők vehetnek részt, akik a harmincötödik életévüket még nem töltötték be. A jelentkezési határidő: 1939. január elseje, a műveket pedig jövő év február 15-ig kell beküldeni. A díjnyertes zeneműveket a belga rádió mutatja be.

Jobb Kubán Endre:

Hazafelé Csehszlovákiából

Látogatás a prágai Mozart-ház kávéházában. — Bucsu Prágától. — Katonavonatok. — Haborus készülődés

Egy Csehszlovákiából hazatért újságíró érdekes feljegyzései az elmúlt napokból.

(PRÁGA, szeptember 25.) Ma, szombaton reggel közvetlenül a mozgósítás első éjszakája után pillanatok alatt meg lehet állapítani a Vencel-tér különben nagy forgalmából, hogy az éjszaka történt mozgósítás során a milliós főváros megirtult Közel 100 ezer férfi hagyta el még éjjel Prágát és utazott a határokra.

Megszokott kávéházamban, a Főnixben nem változott semmi. A híres prágai kávé, Pardubitzban készül a világ legjobb pótkávéja egy cseppet sem lett rosszabb és aromája ma is olyan kívánatos, mint a legboldogabb békeidőkben. A kávéház bangulata csak annyiban változott, hogy a kávézó, teázó közönség gázmaszkjával felszerelten üldögél. A prágai rádió hangjátéka most is félóránként jelzi a legújabb híreket. Valamennyi asztal zsúfolva van a legfrissebb újságokkal és a lapok hatalmas fehér folttokkal tarkítva virítanak a fehér terítőken.

Bucsulátogatás

Bucsuzom Prágától Este a 9 órai gyors Kassán keresztül haza szándékozom jönni és ezért tisztelgő látogatást tesztek még egyszer a világ egyik legszebb városában. Elzarándokolok gyorsan a Köztársaság-terre, ahol még egyszer és talán utoljára, megcsodálom a Huszt-szobrot, a csehek nagy vallásalapítójának és elsősorban nemzeti hősné és társadalomreformátorának szobrát.

Sokáig állok a régi városháza előtt, mely a barokképületektől hemzseggő város legszebb épülete és hosszan kitarítva nézem a negyedik emeletet, ahol évszázadokkal ezelőtt az önértelmes cseh polgárság áruló városatyáit kivetette az ablakokon, hogy a keramitkockákkal kirakott földön nyakukat szegjék...

Milyen szép is ez a város. Nem a modern, négy- és hatemeletes betonpalotái, vagy üvegházai kápráztatnak, melyek minden világvárosban találhatók, hanem a gót és barokképületei melyek hosszú évszázadokra tekintenek vissza. Hét-nyolcszáz éves templomok, épületek sem ritkák és valamennyi nagyobb régi palota külső árkádjait csodálatos művészettel faragott szobrok díszítik.

Megnézem a Liliova utcát, ahol 400 évvel ezelőtt az aranygyártás titkát igyekeztek a középkor alchimistái felfedezni és a régi zsidó temetőben elábrándozom egy kopott, töredezett, málladozó kősrifelett, amelyről azt tartja a legenda, hogy a híres Gólem fekszik benne.

Barangolásaim során felfedezem azt a házat ahol Mozart élt és dolgozott. A házat emléktábla jelöli. Az Urnak 1787-ik esztendejében élt itt Mozart. Az emeletes épület alsó frontján Kaverna felírás húzódik meg. Cseh nyelven ez kávéházat jelent s néhány perc múlva már bent ülök a tipikusan külvárosi cseh kávéházban, ahol habzó pilseni sör mellett cseh kispolgárok és munkások mulatnak.

A cseh nép a világ egyik legjózanabb népe. Prága éjjel tíz órakor üres és a mulatókban minden időben csak külföldiek tartózkodnak. Most azonban itt ebben a lebuiban ittas emberek ülnek, akik bucsuznak a polgári élettől, készülnek a háborúba és talán bucsut vesznek az élettől is.

Hamarosan összeharagokozom velük. Most délelőtt 11 óra van és 60 perccel később, 12 órakor már a vonatban kell ülniök. Egyetlen téma van csak és az, hogy lesz-e háború, vagy sem?

„A világháború alatt a 18. cseh gyalogezredben szolgáltam” — mondja az egyik akadozó nyelvvel — „kivettek bennünket a frontra és néhány nap múlva valamennyien átmentünk az oroszokhoz. Nem akartunk az osztrákokért harcolni. Ha azonban most sor kerül rá, szívvel és lélekkel, utolsó csepp vé-

rünkig állunk a határokon, mert most már magunkért, köztársaságunkért harcolunk.”

Féltékenkedő. Bucsunak tölem és bucsuznak a kávéháztól és a szép szöke szláv asszonyoktól is.

Ebédelni a megszokott automata étkezőbe megyek. Az ebéd már drágább. A megszokott 6 korona helyett 7 koronát fizetek. Ez már a háborus idők egyik jele. Délután olvasom a lapokban, hogy a kormány hatalmas erőfeszítéseket tesz a drágaság megszüntetése érdekében és drákói rendszabályokat helyez kilátásba a hadiüzérkedők ellen.

Átmegek a Moldova híres hármas hidján megcsodálom még egyszer a hid árkádjában elhelyezett szobrokat, felmegyek a közeli hegyet uraló parkba és nézem, sokáig csodálom Prágát, mely büszkén és mégis félelmetes komoran terül el alattam.

Már sötétedik, amikor hazafelé tartok. A város sötét, mint előző este volt. A villamos állomások és autóbuszok előtt emberek százai állodognak. A vidékiek mind menekülnek haza.

Hét óra van már. Csomagom a pályaudvaron van és barátaimmal a Főnix kávéházban ülök. A jazz-band kezd játszani. Kisérteties a félig sötét kávéházban a vig néger zene és olyan impressziót kel, bennem mintha gyászindulót játszana. Táncolni nem táncol senki. A halál suttog a közelben és nincsen senkinek sem kedve gázmaszka társaságban vidám rumbákat, vagy hangulatos érzelmes tangókat lejteni...

A pályaudvaron több ezer ember szorong. Mindenki bucsuzik, mindenki utazni akar. A Wagon Lits hálókocsija előtt rendőrök állanak és csak a jegy felmutatása ellenében engedik be az utasokat. A gyorsvonat beláthatatlan hosszúságú kigyóra hasonlít. És zsúfolva van. Másodosztályu vasutijegyet van, de boldog vagyok, hogy legalább vala-

melyik kocsiján kapok helyet.

Első pillantásra megállapíthatom, hogy nagyobbára az elkésett mozgósítottak utaznak. Ismerőseimtől gyorsan és tapintatosan elköszönök. Látom rajtuk, hogy vágyat éreznek szintén az utazásra és nem akarom kelletlenül érzésüket növelni és azután nem tudom hogy mikor látom őket ismét viszont. A vonat már füttyül és amikor a sötét város mellett rohogunk, úgy érzem magam, mint ha szöknék és Prágát a legválságosabb időben hagynám el...

Reggel 9 órakor kellene megérkeznünk Kassára. Most azonban közvetlenül az esetleges háború előtt állunk, a mozgósítás második napja van és így értendő, hogy pontos közlekedésről szó sem lehet. Százával haladnak el mellettünk a sínárokra jobbra és balra a katonákkal zsúfolt vonatok.

Jóformán észre sem vesszük és már a mi vonatunkon is alig van civil utas, csak azok, akik Prágában beszállottak a vonatra és Kassára vagy távolabbi igyekeznek. Hamarosan megtudom, hogy a személy közlekedés megszűnt és a közlekedés csak a katonaság részére van fenntartva.

Este háromnegyed tízkor, tehát 13 óras késéssel futunk be Kassára.

Kolozsvári fiatalember a vonaton

A vonatba kolozsvári fiatalember száll be. Érsekújvár közelében nyaralt rokonainál és a mozgósítás híreire szombat reggel óta utazik. Ingenen jött, mert egyetlen vasútállomáson sem adtak számára jegyet. A cseh lelkiismeretességre jellemző ez, de a korrektségükre is, hogy egyetlen kalauz sem szállította le és árva fillért sem fogadtak el tőle. Megértette velük, hogy 24 órán belül el kell hagynia az országot és nem volt szíve senkinek sem leszállítani a vonatról.

A határ közelében újabb izgalom vár reánk. Olyan hírek keringenek, hogy vonatunk Husztra megy és azon a részen hagyjuk el a cseh határt. Hamarosan ki derül azonban, hogy ez tévedés és félóra múlva már Kralovo la Tisánál vagyunk. Ez a cseh határállomás és a következő helyen már Halmi, Románia vár bennünket.

Megjelennek a kifogástalan udvariasságu cseh vámtiszték, megkérdezik, van-e elvámolni valónk, szalutálnak és máris kezünkben az utlevél és vonatunk már Halmiba fut be...

Egy újságíró kalandjai a feleki hegyversenyen - avagy miért futott Hans Stuck pályarekordot?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A verseny előtti napokban mindenkinek „bezin folyt az ereiben”. Ahány gutaütéses és tudóvésztes öreg taximó, az mind nyitott kipuffogó csővel szánkázott végig az uccán és az ember idegein és szaknyelven mondva „nyirták a kanyart”. Az aszfalton vérfagyasztó sikoltással suhant a szemetekocsi és a rollerező gyermekek is „Stuck-ot” játszottak. Ez aból állt, hogy különféle hangokat hallattak gurulás közben, a végén rendszerint nekirohantak egy járókelőnek és komolyan meg voltak sértődve, ha az őket rendreuta sitotta. Hogyisne kérem? Egy Stuckot!...

A járdák széléhez támasztott motorke-rékpárok körül embercsoportok állodogáltak és dekompresszor, köbceniméter, karburátor és egyéb ilyen szak kifejezések ropkódtak a levegőben.

— Kérlek szépen az egészek az a trükkje, hogy a gázt megfelelő időben és helyen kell szabályozni, — mondja egy ur. — En csak tudom...

— A bácsi is indult talán már versenyen? — kérdi egy gyermek.

— Nem fiam — volt a feletet. De van nekem is egy biciklim...

Feleki divatbemutató A verseny napján olyan volt a feleki hegy oldal, — az újságíró szerény számítása szerint — mint a derby napján Epsom lehetett. A nők raffinált izléssel összeállított sportjelmezekben parádéztek, a férfiak viszont a környezetnek megfelelő nehéz bőrcsizmákat és borkabátokat viseltek és legnagyobb megdöbbenésemre a közönség sorai között megpillantottam egy bukósiskos számtantánárt. Nem tudom, hogy kire akart bukni. Elvezte a feléje tűző ígéző női pillantásokat és hanyagul támaszkodott rá a tribün korlátjára. Piros sál volt a nyakán és autós szemüveg a homlokán. Vége! A mikrofon a motorke-rékpárosok

elindulását jelzi. Tényleg lent a könnyű párában uszó uton apró, fekete pontok tűntek fel és száguldanak. Az első igazán idegessítő látványt nyújtanak, amikor valóságos végigfutva a bögő gépen, elrohannak a közönség előtt. A levegőben égett benzín szag terjeng.

Az utánuk következők borítsunk fátyolt. Elsőnek a legkönnyebb kategóriájú gépek, az úgynevezett turista gépek futottak és így történt meg, hogy a végén néhány gép lemaradt. Sikongtak, köpködtek, hörögtek a gépek, s előre ugyan nem, de inkább mentek hátrafelé. Valaki meg is jegyezte:

— Na mehetünk a büffébe és végig ehetünk egy 15 fogásos ebédet, amíg ezek megérkeznek.

Az illető ur azonban tévedett. A gépek egyáltalában nem érkeztek meg.

Újságírók „rangrejtve”

Kedves olvasó, mikor ezeket a sorokat átfutod, gombold ki kabátodat, feszítsd ki enyhén domboruló pocakodat és nézz körül milyen büszkén csak tudsz és mondjad: — Világváros vagyunk! Büszke lehetsz. Tudmillsik Kolozsvár 68 kisebbségi újságírója közül mintegy 120-an sűrűgtek-forogtak a feleki hegyoldalon, karjukon a „Presa-Sajtó” felírást viselő szallag-gal. Mélyen meghatódva néztem ezt a boldog látványt. Istenem, milyen sokan vagyunk! Olyan jól esik ilyenkor látni, hogy minden vírszilárus és jazzdobos „Presa” karszallagot visel és vad öröm fogott el egy pillanatra, amikor arra gondoltam: Ne félj, jámbor kisebbségi polgár. Övünk téged, hiszen ime, milyen sokan vagyunk!...

Mi, néhányan, akiknek valami jogcimünk mégis volt arra, hogy karszallagot viseljünk, szemérmesen bujtunk meg a civilek háta mögött. Egvikük vett is magá-

nak annyi bátorságot, hogy megkérdezett egy ilyen karszallagost:

— Mondja kolléga ur, milyen laptól van itt?

A „kolléga” diszkrétan félrehuzta barátunkat.

— Kérem, én itt inkognitóban vagyok... Amikor pedig le akartunk ülni az újságírók számára fenntartott helyre, mindenhonnan haragos szemekkel találkoztunk:

— De kérem, ez a hely foglalt, milyen jögon mernek önök ideülni?

Nem volt más mit tenni, kényelembe helyeztük magunkat a földön.

Munkában a szerkesztő urak...

A verseny mindezek ellenére nagyon szép látványosság volt. Az idők nagyon jók, a jegyszedők nagyon lelkiismeretesek, Stuck beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Ugy ment, mintha végrehajtott szaladtak volna utána és el akarták volna árverezni a gépet. A közönség pedig az etikettnek megfelelően lepődött meg és ajudozott. És mindenki jegyzett. Hölgyek rohantak meg és kikapják kezemből a tollat, pocolisták kunyerálták el a ceruzát, megfeszített tekintettel figyelték az eredményeket jelző táblát és jegyeztek. Az újságíró a fűvön kuporodott, mikor mindenki a tábiát leste, ajudozó öszi legyeket idomított és megfogadta, hogy ilyen unalmas utra jövőre rómi nélkül nem indul el. Valaki résztvevően meg is kérdi tőle:

— Mondja szerkesztő ur, ma miért nem ír?

A „szerkesztő” ránézett és így válaszolt:

— Hölgyem, én írni már nem, csak sirni tudok.

Nem is vigasztalódott meg csak az esti banketten. 12 hengeres gyomrával, óránként 8 pohár sebességgel, egy és fél liter boros üveg előnyel megdöntötte a távívás világrekordját.

Ujbol megkezdte előadást a Román Opera

(CLUJ-KOLOZSVÁR) Hosszu nyári szünet után a napokban nyitotta meg kapuit a kolozsvári Román Opera.

A megnyitó előadáson új szereposztásban került felújításra Bretan „Esthajnalcsillag” és Negrea „Bojár vétke” című operája. Az „Esthajnalcsillag”-ban a szoprán főszerepet Pop Livia, dr. Pop Alexandru közismert kolozsvári ügyvéd felesége játszotta. Pop Livia, aki nemrég szerződött az operához, kellemes meglepetés volt a kolozsvári közönség számára. Az a biztonság és könnyedség, amellyel a nehéz és jórészt magas regiszterekbe szárnyaló ének szerepét énekelte, a legteljesebb kiforrottság mellett bizonyított. Krisztálytisza, kellemes és szépcsendű hangja különösen a darab második felében érvényesülhetett teljes egészében. De nem szabad figyelmen kívül hagyni a fiatal, szép és csinos Pop Liviának színésznői képességeit sem, akinek a finom, átértett és klasszikus játéka szintén teljes elismerést érdemel. A kiváló énekesnő szerződtetéséért az opera igazgatóságát dicséret illeti. Pop Livia személyében ugyanis nagyon értékes találat szaporítja a művészi együttest. Znamirovszky szép hangját már ismeri a közönség és Pop Liviának méltó partnere volt. A „Bojár vétke” című operában kitűnt Popovici N., aki szintén új tagja az operai együttesnek és a megnyitó előadáson felültmulta minden eddigi sikerét. (b. v.)

— Egy fürdés: 30.000 lej. Budapestről jelentik: S. F. budapesti kereskedő évtizedek óta minden szombat este kiment családjával valahová szórakozni. Wertheim szekrény nincs, ennél fogva — miután egy izben már volt betörés nála — készpénzt ilyenkor a fürdőszobai kazán hamutartójába rejtette a távollétük idejére. Így tett most szombaton is, amikor csak a hajnali órákban kerültek haza és feküdtek le. Másnap délelőtt, felkelés után mindketten megfürödtek. És csak a kellemes fürdő után jutott a kereskedő feleségének eszébe, hogy 900 pengő készpénzük, amit este szokás szerint a hamutartóba rejtettek, reggel elfeledték kivevni. Ijedten hirtelen ki a hamutartó fiókot, amelyben 30-40 pengőnyi ezüst pénzt talált meg, a körülbelül 900 pengő (körülbelül 30 ezer lej) kitevő papírpénznek már csak hamuja volt. A vesztéség igen súlyosan érintette a kereskedőt, aki kijelentette, hogy bár követett el ifjkorában könnyelműségeket, de ilyen drága fürdőben még sohasem volt része.

Apróhirdetések

Figyelem!

Apróhirdetési árunk a további intézkedésig a régiéknél maradnak.

LEVELEZÉS

Biztos jövedelmű, Családtag, Eladás csak készpénzért, Független, Fehér őszirózsa, Házcseré 28, Hetenként egyszer átutazó, Fiatal, Házvezető, Hibátlan, Jó lakó, Ka rácsnyói esküvő, Lelkiismeretes, 7018 lakó-társnő, Megbízható nyomozó, Munkától nem félek, 411, November II., Német könyvek, Őszi rózsá, Ort. kóser, Perfekt német, Pénz garántálva, Szerényigényű 18-24 évig, Szegény árva, Szeretet és megértés, Szakember, Szóvő, Tisztességes megélhetés Textilszakma, Üzlethelyiség, Urinó, Uri-leány, Úgyes fiatal fűszeresség, Vidéki, Zongora jellegű levelek vannak a kiadó-hivatalban.

Villanyondolás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nyerünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA HÖLGYFODRÁSZ-SZALON C. REG FERD. 30.

Hajfestés választékos színekben, víz-, vasondolás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

„TISZTVISELŐ A“ jellegű levél van a kiadóban, kérem átvenni. (827)

ADÁS-VÉTEL

MARADÉKOK félárban. Nőkabát, ruhaszövet, dftin, flanel, krep-piké, zefir, vászon, dejalin, pongyola és ruhamaradékok Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (578)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (T1349)

KOLOZSVÁR mellett levő 80 holdas birtokra keresek garanciaképes bérlet. Cim a kiadóban. (655)

BEKERÍTETT szép házhely a Grigorescu uti negyedben, kedvező fizetési feltételekkel olcsón eladó. Érd.: Autóbuszállomás büféjében. (701)

KIFOGÁSTALANUL használható állványos kvarcámpa és egy teljesen új súlyesztős „Dürkop“ varrógép eladó. Cal. Mojiilor 145. (747)

„**SALUTARIS**“ kásznói gyógy-ásványvíz gyomorbetegségek, reuma ellen. Borhoz kitűnő. Képviselet: Sicilia RT. Cal. Mar. Foch 43. (745)

SCHÖBERL fotelágyat, jókarban, féregmentest veszek. Degró „la Barza“ . (742)

ELADÓ ház 7 szoba, 1 garázs, Str. Cicio Pop 46. Ért.: Str. Cicio Pop 30. Focht. (773)

UJ és használt herefejtők 3, 3 és fél és 4 lábás nagyságban olcsó árban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Használt traktorokat új Fordson traktorokra, használt cséplőket új MÁV cséplőkre becserélünk. „Agrofera“ S. A. Tg. Mures, Str. Calarasilor 7. (VT1391)

SZÉP nagy vaskályha és 1 nagy rézüst eladó. Str. Francisc Dávid 16. (784)

SZÉP kivitelű hálók és kombinált szekrények eladók asztalosnál, a Diana fürdő udvarán. (785)

ZONGORA és ebédőberendezés eladó. Str. Elisabeta 34., ajtó 1. (788)

Vánd urgent loc de casă 900 mp. Strada Greceanu 28. (790)

BOROSHORDÓK cca. 300 hl. 4-700 literesig egyszer használtak, prima állapotban eladók kisebb tételben is. Szabó Mór, Str. Basarabia 6. (791)

BORDÓ teleháló eladó. Str. Dragalina 104. sz. (806)

ELADÓ függöny, kaszten, szekrény, asztal stb. Str. Gen. Mosoiu 18., emelet. (808)

ŐCSKARUHÁKAT, télikabátot veszek és eladok, házhoz megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (822)

ELADÓ egy sor igazgyöngy, egy tolette tükkörrel, egy írósztal 2 állólámpa, 1 fotelágy. Str. Ciorogaru 4. (813)

CIPÉSZSZERSZÁMOK, kaptafák, pult és egy Yöst írógép eladó. Cim a kiadóban. (815)

SÜRGŐSEN eladó Hes-mérleg, liszteláda, 20 literes vaslábas, dagasztó teknő. Str. Căii Ferate 17. (816)

BODEGÁT, vagy kisebb korcsmát keresek, esetleg százalékra is. „Bodega“ jellegű a Novába. (N33)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók, gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából. Kerek Domb fölött. Ért.: Dr. Odestianu Alexandru Cluj. Str. Reg. Maria 48. Ugyanott pálinkafőző üst eladó. (820)

ŐCSKARUHÁKAT, télikabátokat veszek, igen nagy választékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (821)

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női L-a cipőket, sasonokat és gyermekcipőket

„ARCO“

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Str. Tebei 16. (N17)

ELADÓ női gép karikahajós, 1 cylinder. Str. Baba Novac 1., szuterin. (823)

TANGÓHARMONIKA eladó. Frizeria Dobreanu, Cal. Reg. Ferdinand 67. (826)

FIGYELEM. Raktáron levő márványlapok, sirkövek halálozás miatt olcsón eladók, ugyszintén ház is. Turda Str. Avram Iancu 13. (VT1367)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Str. Constanța 11. Bulgária-telep. (829)

HÁZBONTÁSBÓL ajtók, ablakok, csatorna, fedél, bádóg cinezett és deszkák eladók Vasile Lupu 67. (833)

JÓKARBAN levő férfi téli és tavaszi kabát, női bunda, két fotel olcsón eladó. Str. Bădescu 3. (835)

ELADÓ jókarban levő fekete, téli férfikabát, 4 méteres piros kókusz szőnyeg, öltöny. Str. Baron Pop 13., 5 ajtó. (P909)

ALLÁST KERES

FRAULEIN állást keres nagyobb gyermekhez, félnapost, vagy reggeltől estig. Cimeket „Szebeni“ jellege alatt kérek. (590)

JOB középkorú asszony kívánságnak, vagy szállodába takarítónőnek állást keres. Cim a kiadóban. (794)

30-100.000 LEJ kaucióval rendelkező fiatalember pénztárnoki, raktárnoki, vagy ehhez hasonló állást keres. Ajánlatokat „Perfekt román“ jellegűre. (804)

IDŐSEBB, jóírózó nő állást keres kisebb családnál falura. Str. Piezisa 4. Jakab Zsuzsa, özv. Keresztésiné. (N35)

ALLÁST KAPNAT

RENDSZERETŐ fiatal cukrászegéd okt. 1-re. Ugyanide egy jóérkölcű fiut tanulóknak felvesszünk. Cim a kiadóban. (VT1351)

BLÉPHET azonnal egy ügyes uri és egy női fodrász, fizetés megegyezve szerint. Szives megkeresést kér Carol Nemegei junior, Hunedoara. (VT1376)

KERESEK magányos iparoshoz vidékre házvezetőt. Cim a kiadóban. (V754)

GARANCIÁKÉPES kenyérkihordót bevezetett vevőkörrel felvesszünk. Str. Cloșca 10. Telefon 21-30. (T1378)

ÜZLETBEN gyakorlott, jómegjelenésű, románul-magyarul beszélő, csinos kiszolgáló kisasszonyt felvessz Bonbonerie, Str. Reg. Maria 34. (750)

NYOMDÁSZTANULÓ fizetéssel felvétetik. Str. Livezii 4. (766)

TANULÓ kosztal felvétetik. Str. Iorga 5., Cukrászda. (N19)

KIFUTÓFIUT azonnal felvessz Sárge cég. Str. Regina Maria 3. (798)

BEJÁRÓNÓT keresek délután 2-6-ig. Cim a kiadóban. (801)

5000 LEJ ellenében biztos existenciához juthat intelligens nő, akinek grafológiához (jósláshoz) hajlama van. Szakszerű kiképzés. Cim a kiadóban. (807)

TISZTESSÉGES, szorgalmas mindenes szakácsnőt és gyakorlott szobaleányt felvétetik okt. 15-re. Jelentkezni: Str. Andrei Muresan 35. d. u. 4-5-ig. (810)

EGY perzsaszőnyegszőveleányt felvesszek. P. Unirii 13. em. ajtó 22. (811)

EGY 50 éves kocsi, ki uradalomban volt, felvétetik. Cim a kiadóban. (824)

HÁZVEZETŐNŐ felvétetik. Jelentkezni: Str. Cotita 5. házfelügyelőnél. (N38)

KIFUTÓLEÁNY és fiu felvétetik Topai könyvkötészet, Str. I. Maniu 8. (N34)

MEGBIZHATÓ mindenesleányt azonnal felvesszek. Blum Sándor, Str. Paris 68. (N27)

EGY német fraulein kerestetik 8 és 9 éves gyerek mellé. Dr. Miclea Cuza Vodă 15. (828)

KERESÜNK fiatal lakatossegédeket. Str. Vasile Xanta 20. 8-10-ig reggel. (N31)

EGY ügyes tanulóleányt felvessz Nussbacher salon. Cal. Reg. Ferdinand 3. (830)

GYOREKEZŐ, ügyes varróleány állandó munkára feivétetik. Cal. Victoriei 29. tricotage. (832)

ROMÁNUL beszélő takarítónő szállodába felvétetik. Hotel Royal, P. Gării 8-a. Cluj. (834)

KIFUTÓNÁK egy kis fiut, vagy leányt felvessz posta melletti trafik. (799)

KÜLÖNFÉLEK

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

FRANCIA és román nyelvórákat ad, vizsgára előkészít okleveles középiskolai tanár. Cim a kiadóban. (433)

TANITVÁNYKÉPZÉS Boté kozmetikában. Cal. Regele Ferdinand 34., II. em. Telefon: 20-11. (611)

GYERMEKTELEN uri család elvállalná tőkével, vagy ingatlanal rendelkező és egyedülálló idősebb urinó, vagy uriember életfogytiglani gondozását és eltartását. Leveleket „Jó gondozás“ jellegűre kérek a kiadóba. (654)

TÜZIFA minden rendű olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (314)

LEGJOB módszerrel angol órákat adok. Str. Elisabeta 32. (285)

NŐI kalap formálása 20, átvasalása 15 lej. Mar. Foch 92 (779)

ELSŐ gimnázista fiam mellé zsidó közép iskolai diákok, vagy diákleányt keresek lakás ellenében. Cim a kiadóban. (T1390)

KERESEK bodegához társnőt. Cal. Regele Ferdinand 37. (792)

VARRÓNÓ angol és francia munkát elvállal, házhoz is elmegy. Str. Horea 6, ajtó 17. (796)

CSUNYA, elhanyagolt arcbőrt teljesen rendezhessz a legújabb módszerrel. Tanítványok kiképzését vállaljuk. „Univer-so“ kozmetikai szalon. P. Unirii 13. (805)

SZABÁSZAT tanítása Gelch Edit v. ipariskolai tanárnőnél, Str. Regalá 35. (P883)

UJ módszerrel szabni tanítok. Str. Reg. Maria 6. II. Bálint. (N40)

3-án este 6-7 óra között az Operától a Tache Ionescuig elveszett egy csomag, amelyben 3 fehér kabát és 2 kötő volt. A megtaláló magas jutalomban részesül a Reg. Maria 12. sz. alatti mézarszékben. (N36)

ZONGORAÓRÁKAT jutányosan tanítok Cim: Str. Horea 16. (N32)

FAJOSÁK A LÁBAL. Fáradjon el Zoványi beteg-speciálistához, Cal. Reg. Ferdinand 4. (831)

GIMNÁZISTÁKAT bármely tantárgyból előkészít egyetemi hallgató. Cim a kiadóban. (837)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ két szoba, konyha minden komforttal november elsejére. Cal. Decebal 11. (682)

KÜLÖN telken a Str. Carpaților 15. sz. alatt minden mellékhelyiséggel ellátott 3 szoba, hallos, előszobás kertes lakás november 1-ére kiadó, esetleg eladó. Értekezni: Str. Tudor Vladimirescu 18. Telefon: 19-37. (686)

SZOBA, konyha kiadó. Str. Ep. Nic. Ivan 14. 1000 lejért havonta. Ért.: Bonbonerie, Str. Reg. Maria 34. (751)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba egy, vagy két személyre október 15-től kiadó. Str. Balcescu 17. (1389)

KÉT szoba, konyha, mellékhelyiséggel együtt kiadó nov. 1-re. Érd.: Str. Uzinele Electriche 7. Sporttelep, Mészáros. (781)

KIADÓ külön telken 2 szoba, konyha előszoba, mosdófülke, gyümölcsös kerttel novemberre. Érd.: Cal. Reg. Carol 22. (768)

KÉTSZER egy szoba, konyha október 15-re kiadó. Str. Dragalina 68. (786)

ELEGÁNSAN butorozott szoba különbejárattal, fürdőszobával kiadó. Str. Elisabeta 34., ajtó 1. (787)

DERMATA mellett szoba, konyha veranda kiadó. Str. Preotul Opris 7. (789)

INTELLIGENS leány lakást kaphat. Cal. Marechal Foch 98. (797)

KIADÓ cluji földész temetkező társulat székházánál ujonnan épült étterem. lakással együtt. Str. Marinescu és Pop Ilariu sarok 41. Értekezni a helyszínen. (800)

ÜZLETHELYISÉG kiadó. Str. Regina Maria 44. (802)

BUTOROZATLAN szoba kiadó. Str. Regalá 6., emelet. (803)

ÜZLETHELYISÉG kiadó Str. Dragalina 4. Egy négykerekű kéziszekér eladó. Zeiler bádógos. (812)

KIADÓ egy pékség fűtőház háta mögött. Ért.: Dámbul Rotund 17. (814)

EGY szoba műhelynek alkalmas nov. 1-re kiadó. Str. Barițiu 4. (817)

KÉT szoba, konyha központben kiadó. Str. Barițiu 4. (818)

EGY üres szoba és speisz kiadó. Aron Pumnul 13. (N37)

KÉTSZOBÁS lakások kiadók novemberre. Str. I. Maniu 13-15. (N30)

BUTOROZOTT szoba, fürdőszobával és ellátással ort. zsidó uricsaládnál olcsón kiadó. Salzberger, Str. Paris 43. (N29)

KÉT szoba, konyha, fürdőszobás, udvari földszintes lakás kiadó 11-12. Str. Saguna 16. (N28)

ÖSSZKOMFORTOS, modern 3 szobás lakás, mellékhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Str. Cotitá 7. I. (N26)

KIADÓ kis szoba, azonnal beköltöhető. Str. Petru Maior 7. földszint. (838)

LAKÁST KERES

KÉT szobás, komfortos lakás nov. 1-re kiadó. Str. Ep. Ivan 39. (N11)

KERESEK 2 személy részére földszinten vagy első emeleten levő, elegánsan butorozott szobát fürdőszoba használatlalt, esetleg teljes ellátással. Cimet kiadóba „Uri“ jellegűre. (793)

URICSLÁDNÁL két diákleány teljes ellátást keres. Ajánlatokat „Sürgős“ jellegűre a kiadóba kérünk. (809)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: A méltóságos asszony. Bus-Fekete László zenés vigjátéka.

Fősz. Gusti Huber, Theo Lingen, Hans Moser és Genia Nikolajawna. Zenés. színes Miki Maus.

EDISON MOZGÓ: I. Kard és kereszt között. (Jobb, mint a 41. brigád.) Fősz.: Errol Flynn, II. Stan és Bran kalandorok és mint válóok. III. Uj hirodó. Miki Maus.

MUNKÁS MOZGÓ: 3,6 és 9 : Két slágerfilm. I. Confetti. (Az álarcos bál.) Zenés operett. Fősz.: Hans Moser, Leo Slezák és Friedl Cepa. II. Feltékenység vagy szeretet. Fősz.: Jean Harlow, Clark Gable és Myrna Loy. III. Híradó.

ROYAL MOZGÓ: Charles Boyer és Annabella és Inkisinoff világsiker aratott filmje „A csata“. Claude Farere nagy sikerű regénye után. Előtte uj Audioskop. Előadások kezdete 3.20, 5.20, 7.20 és 9.20. Telefon: 37-05.

SELECT MOZGÓ: Vigyázat jön a tanár ur. Harroly Lloyd (O) vigjátéka.

URANIA MOZGÓ: Fejedelmi éjszakák. I. Kessel regényének filmváltozata. Fősz. Nagy Kató és Jean Murat.

Halállal végződött az iskolásgyermek meggondolatlan tréfája

(BUZAU.) Megrendítő és halállal végződő szerencsétlenség történt a városban. Tache Diaconescu és Ion Jancu Calin iskolásgyermek a gyalogjárón futkároztak, játszadoztak az iskolából hazamenet. Diaconescu tréfából elakasztotta a melléte elfutó tanuló társát, aki olyan szerencsétlen módon esett el, hogy fejét beleütötte a járda szélét leforgató kőkockába Iancu Calin a súlyos ütés következtében elvesztette eszméletét és a segítségül hívott orvosi beavatkozás sem tudta többé öntudatra téríteni. Félórai kínos szenvedés után a szerencsétlen gyermek meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Iancu Calin az ütés következtében koponyaalapi törést szenvedett és ez okozta halálát. A gondatlan játszótárs ellen a hatóságok megindították a vizsgálatot.

— **HALÁLOS SZERENCSETLENSÉG TÖRTÉNT A LOMASI FAIPAR: RT. IPARVASUTJÁNÁL.** Lugosról jelentik: Halálos szerencsétlenség történt a Lomasi Erdőkitermelő Rt. iparvasutjánál. Az iparvasut szerelvénye Marun erdősegből Pojana-Marolui felé haladt, amikor az egyik kocsi a keskeny sinekről kisiklott. A kocsi utasai között pánik tört ki, a megrémült emberek egymás után ugrottak ki a kocsiból. Nistor Malaiescu Marul községből való 16 éves fiu elhibázta az ugrást és olyan szerencsétlenül esett ki a kocsiból, hogy a robogó szerelvény alá került, amelynek kerekei halálra gázolták. A szerencsétlenség ügyében a hatóságok megindították a vizsgálatot.

Hirek

NAPTÁR. 1938. Október 5. Szerda.
Róm. kat.: Aurél. Prot.: Placidus.
Ort.: Sf. M. Haritina. Izr.: 10 Tisri,
Ion Kipur.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

ELNÉZÉS

— Miért iszik? Hiszen az ital rosszat tesz.

— O kérem, én mindig elnéző voltam azzal szemben, aki rosszat tett nekem.

AZ UJJLENYOMAT

Panaszos: Kérem kapitány ur, tegnap a futballmeccsen az egyik szurkolótól kaptam egy pofot.

Rendőrkapitány: Ismeri az illetőt?

— Nem, de az ujjlenyomata itt van az arcomon.

ISKOLÁBAN

— Melyik rovarnak van a legkevesebb táplálékra szüksége? — kérdezi a tanító.

— A molynak — válaszolja Jancsika.

— Miért éppen a molynak?

— Mert az mindig csak lyukat rág.

—o—

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó év október 1-én, szombaton reggeltől október 8-án, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz, Unirii-tér; Dr. Halász, Cuza Voda-tér; Flohr József, Regele Ferdinand-ut és Diana gyógytár, Jorga-ucca.

— Időjárásjelentés. A bucurestii időjárásutató intézet jelentése: Váltakozó, többnyire borult ég csökkenő hőmérséklet, eső.

JÓ ÉS OLCSÓ BŐRT ÉS TALPAT
Kozák bőrüzletben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— Az iskolák igazgatói maguk szabályozhatják a növendékek színházba és mozibajárását. A nemzetnevelésügyi minisztérium új rendelkezése értelmében az iskolák igazgatói maguk szabályozhatják a növendékek színházba és moziba járását a körülményeknek megfelelően.

— **UJ MAGYAR POLGÁRMESTEREK.** Csikszeredából jelentik: Az impériumváltásos óta most első ízben neveztek ki Csikszeredába magyar polgármestert dr. Szász Gerő fiatal csikszeredai ügyvéd személyében, ami városzerte nagy örömet keltett. Ugyanakkor Marosvásárhelyről jelentik hogy a város új vezetését most neveztek ki és dr. Curtea Eugen nyugalmazott orvos-tábornok polgármester mellé magyar alpolgármester került Szigyártó Gábor református kollégiumi tanár személyében, ami ugyancsak széleskörű örömet keltett.

— A hitelélet fellendítéséért. A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége bucurestii jelentés szerint emlékiratot intézett a Legfőbb Banktanácshoz, amelyben sürgeti a vidéki és kisbankok hitel-szükségletének elősegítését, hogy az ipar és kereskedelem részére megfelelő hitelek állhassanak rendelkezésre.

— A leideni egyetemen nem kísérleteznek fiatalító kurával. Amszterdamból jelentik: A külföldi sajtót bejárta az a hír, hogy Lampl Péter egyetemi tanár holland tudós a leideni egyetem laboratóriumában fiatalító kurával végez kísérleteket. Erre a hírre a világ minden részéből kérdésekkel ostromolták a leideni egyetemet: hogyan élvezhetnék a professzor fiatalító kurájának áldásait. Hivatalos helyről most megállapítják, hogy a leideni egyetemen nincs is Lampl nevű tanár és az egyetemen semmit sem tudnak arról, hogy ott fiatalító kurával kísérleteznének.

Erzsébet angol királynénak a legnagyobb óceánjáró hajó felszentelési ünnepélyen elmondott beszéde nagymértékben hozzájárult az európai légkör megtisztulásához és a béketörekvések sikeréhez

Clydenben, az angol kereskedelmi tengerészet kikötőjében bocsájtották vízre a világ legnagyobb óceánjáró-hajóját, a Quen Elisabeta, az Erzsébet angol királynéról elnevezett új hajót, amely indokoltan büszkesége az angol ipari termelésnek. Maga VI. György angol király személyesen is meg akart jelenni az új óceánjáró hajó vízrebocsájtásánál és nagyszabású ünnepi beszédet mondani. A körülmények azonban megakadályozták az angol uralkodót a személyes megjelenésében és ezért az ünnepi beszédet Erzsébet jelenlegi angol királyné olvasta fel, ami rendkívül mély benyomást keltett az angol nép körében.

Az angol birodalom fejének hitvese, a királyné többek között a következőket mondotta:

— „György angol király arra kéri a népet, hogy bár Anglia és az egész világ egét nagy sötét felhők borítják be, még se veszítse el bizakodását, derűlátását, optimizmusát. Mert az ilyen sulyos napokban szükség van a hidegvérre és a bátor szívre!”

Összehasonlította ezután a hatalmas óceánjáró-gőzöst, a nyaláb-vevő szállaival, amelyek az angol és az amerikai népek között a barátságot és az egyetértést az óriási háborúban összekötötték és örömmel állapította meg, hogy ugy Anglia mint Amerika népét „a szabadság közös és hagyományos szeretete fűzi össze”.

A Clyde kikötőjében lefolyt nagyszabású ünnepség tehát alkalmas volt arra, hogy még szorosabbra fűzze a barátságot és a kapcsolatot Anglia és az Egyesült Északamerikai Államok között. Ez a két hatalmas demokratikus állam megbirkózott és megbirkózik minden nehézséggel, hogy elhárítsa az egész világot fenyegető katasztrófát. Erzsébet angol királyné azzal végezte szavait, nem adja fel a reményt, hogy: „áldozatos emberi türelmességgel és köpcsős jóakarattal mégis csak helyre áll a rend és a nyugalom a világbékét fenyegető viharokból”.

És kinek a lelkét nem hatná át jóléssel az angol birodalom koronás feje feleségének meggyőző és reménykeltő szavai és a legmagasabb helyről jövő nemes elhatározás. Mert valóban nem sok választott el attól a sulyos órától, hogy végzetes következményei legyenek a rend és a nyugalom megszűnésének Kétségbeesett kísérleteket tesznek, óriási erőfeszítéseket, valóságos keresztáldozatokat hoznak a kontinensen, hogy eloszlassák a fenyegető viharfelhőket és biztosítsák, megmentsek az egész világbékéjét.

Az Erzsébet angol királyné részéről felolvasott királyi szózat történelmi jelentőségű és kétségtelenül jelentős mértékben hozzájárult az egész világot fenyegető hatalmas veszély elmúlásához és a békét megszilárdító törekvések sikeréhez.

Csütörtökön temetik Averescu marsallt

(BUCURESTI.) A tegnapi minisztertanács elhatározta, hogy Averescu marsallt a nemzet halottjaként fogja eltemetni. A miniszterelnökség és a hadügyminisztérium együtt készítik el a temetés programját. A marsall holttestét már az Atheneul Romanba szállították és ott felravatalozták. Az Atheneulba állandóan nagy tömeg járul a ravatalhoz végső tiszteletét leróni. A temetés csütörtökön lesz és azon részt vesz Öfelsége II. Károly király is. A koporsót azután Marasestibe szállítják és ott helyezik el a marsallt örök nyugalomra. Tegnap számosan helyeztek koszorút a ravatalra, többek között Miron Cristea patriarkai-miniszterelnök is, továbbá a hadsereg sok vezetője és a nagy halott sok barátja. A temetésen Vaitoianu tábornok és Vaida Sándor volt miniszterelnök, koronatanácsos is részt vesznek.

— Nagy tűz a fővárosban. Tegnap a Stefan Ciobanu uccában, amely a főváros Ferentari-negyedében fekszik, nagy tűz pusztított. A tüzlőtök csak reggel felé tudták eloltani a tüzet. A kár nagy. A vizsgálat megindult.

— Megürült orvosi állások. A hivatalos lap (Monitorul Oficial) tegnapi száma közli a megürült orvosi, körorvosi, stb állásokat.

— Nagy tűz Lengyelországban Varsóból jelentik: A Volhyniában lévő Lubikovicében a község 17 háza leégett. A kár rendkívül nagy.

— Titekzatos női holttest a szállodában. Bucurestiből jelentik: A bucurestii Lido Venetia szállodában egyik szobában holtan lelték meg Clara Banescu idős asszonyt aki két napja nem mutatkozott. A holttesten külső sérülések nyomai vannak és ezért megindult a vizsgálat, hogy öngyilkosságról, vagy gyilkosságról van-e szó.

— Megdöbbentő szerencsétlenség az országuton. Râmnicul Săratból jelentik, hogy V Bogatu pénzügyigazgató gépkocsija, amely Tecuciból Buzăuba igyekezett, géphiba folytán egy szakadékba zuhant. A gépben ülők közül Ulise Meran Râmnicul Sărat-i törvényszéki vizsgálóbíró koponyatörést szenvedett és állapota válságos. Bogatu pénzügyigazgató és a sofőr könnyebb sérüléseket szenvedtek, míg a negyedik utas N. Daraban Râmnicul Sărat-i törvényszéki bíró csodálatos módon sértetlen maradt.

— Erősen csökken a cseh korona árfolyama. Bucurestiből jelentik: A tőzsdén általános nyugalom mutatkozik, de a csehkorona árfolyama jelentős csökkenést mutat.

Megnyerő
lesz külseje, ha

Czink=

által tisztított és
festett ruhában jár

— A Dávid Ferenc Egylet évi közgyűlése. Most tartotta meg a Dávid Ferenc Egylet szokásos évi közgyűlését a régi hagyományokhoz képest nagyszámú közönség jelenlétében a zsufolóság megtöltött unitárius püspökség disztermében. A gyűlés ünnepies részében a Zsoltár ének után Marosi Márton székelyszentmihályi lelkész mély tartalmú imája következett. Azután dr. Gáj-Miklós főgondnok az egylet elnöke közvetlen, lebilincselő szavakkal nyitotta meg az ülést, megemlékezve az egylet eddig teljesített munkásságáról és jelen nagy feladatairól. A műsor művészi részében Székely Gyula, Szabó László és Kabán Béla értékes előadásai szerepeltek. Nagy Zoltán temesvári s. lelkész az északangliai templomokról tartott előadást. Előadása szerint az északangliai templomok igen gyakran lelkész nélkül maradnak, ami gyakori jelenség a boldog és más elhelyeződési alkalmakkal és lehetőségekkel bőven rendelkező országokban. Az angliai papság azonban megtalálta a veszedelem megoldásának a kulcsát. Rájöttek arra, hogy a templomban a vallásos elmélyülésnek van helye, minden más kérdés csak másodrendű jelentőséggel bír. Ez az új irányzat újra visszaszerzi a népet a templom számára. A templomok újra a szomszjúhoz lelkek vágyott és gyakran felkeresett helye lett. Benczédi Pál titkár évi jelentésében reámutatott az egylet fontos hivatására. Fájdalommal emlékezik meg azokról a nehézségekről, melyekkel az egyletnek meg kell küzdenie. Megemlékezett dr. Boros Györgyné és Ürmösi Károlyné haláláról. A gyűlés emlékképek jegyzőkönyvileg örökítette meg benső részvéte kifejezésének pedig felállással adott kifejezést Gálfi Lőrinc pénztárnok pénztári jelentéséből megnyugvással látta a közgyűlés, hogy a pénztár állapota örövendes javulást mutat. Kérte egyben a tagoknak további és folyton javuló buzgóságát e téren. A választások során a megüresedett alelnöknői tisztségre dr. Varga Béláné püspöknet, a választmányi tagsági helyre dr. Mikó Lőrincné választották meg. A többi választmányi tagságra a lejárt megbízatású tagokat az alapszabályokban előírt három évre újból megválasztották. A nagy közönség egy szépen sikerült közgyűlés boldog emlékével távozott, a másfél óráig tartott gyűlésről.

— Lényegesen javult a feleki versenyen megebesült versenyző állapota. Jelentettük, hogy Willy Reutenstauch nagyszabású versenyző a feleki gépkocsi versenyen szerencsétlenül járt és sulyosnak látszó sérüléseket szenvedett. Mint értesültünk a versenyző állapota az első 24 órai sulyos helyzet után lényegesen javult és már nem ad semmiféle aggodalomra okot.

— Nem korlátozzák Toscanini szabadságát. A római belügyminisztérium határozottan megcáfolja azokat a híreket, hogy bizonyos korlátozásokat léptetett volna életbe Toscanini személyes szabadsága tekintetében.

— A nemzetnevelésügyi minisztérium közleményei. A nemzetnevelésügyi minisztérium közhírré teszi, hogy az egyetemi fokozatú külföldi technikai főiskolákban nyert okleveleket honosítás és egyenjogosítás céljából közvetlenül a közmunka és közlekedésügyi minisztériumhoz kell eljuttatni. Ugyancsak a minisztérium közli, hogy a magániskolákban előkészülő tanulók nem tehetnek vizsgát az elméleti jellegű kereseke demii középiskolákban és gimnáziumokban.

— Vizsgálat a lapusnamegyei visszaélések ügyében. Dumitrescu közigazgatási felügyelő vizsgálatának folytán a lapusnamegyei ügyészség vádeljárást indított. Mihail Voia volt prefektus, Vintila Ioan kabinetfőnök, tovább Ion Bivol és Eugen Griscuv szolgálati főnökök ellen.

— Újabb eredmények az atomrombolás terén. Stockhomból jelentik: Seigbach svéd egyetemi tanár a fizikai Nobel-díj nyertese rendkívül nagy érdekes ségű kísérleteket folytat az atomok szétrombolása terén. A professzornak ezzel az eljárással az alumíniumból sikerült kivonnia egy újabb elemet, mely nótolhatja a rádiumot.

Kutyaper a járásbírószágon

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Szokatlan esemény színhelye volt ma délelőtt a kolozsvári városi járásbírószágon. Reggel 9. órakor a 15-ös szoba előtt három hatalmas kutya jelent meg. A bíróságon hamar elterjed a hír: Ma van a kutyaper. A folyósó hamarosan megtelt a kíváncsiak tömegével és mindenki sietett magának helyet biztosítani a tárgyalóteremben, mert ilyen eset talán még nem volt a kolozsvári bíróságon.

A kíváncsi tömeg percek alatt tisztázta a körülményeket is: Fehér János kolozsvári munkanélküli feljelentést tett Hirsch János vasöntő-üzem tulajdonos ellen. Elpanaszolta, hogy a gyártulajdonos, aki közismerten nagy kutyabarát, az üzemet számos kutyával őrizteti. Egy este — a feljelentés szerint — az egyik állat lánccáról elszabadulva megtámadta őt, a lábán megharapta, a ruháját is súlyosan megrongálta. Fehér közel 6000 lej kártérítést követel: 3600 lejt a tönkrement nadrágjéért és a többi gyógykezelés és munkaképtelenség címén. Az előző tárgyalásokon dr. Rosman ügyvéd védő tagadta, hogy a sértettet a Hirsch kutyái harapták volna meg. Kérte, hogy a járásbíró rendelje el a kutyák elővezetését, hogy a feljelentő mutassa meg, melyik kutya támadta meg. A járásbíró helyet is adott a védelem kérésének és elrendelte a kutyák „beidézését”.

Amikor a teremszóla Hirsch János nevét kiáltotta, a gyárigazgató bevonult a három kutyával. Az értelmes állatok tisztelettudóan álltak meg Magda járásbíró előtt. Dr. Rosman ügyvéd kérdést intézett a panaszoshoz:

— A három közül, melyik kutya támadta meg?

— Fehér végignézett az állatokon, majd pillanatnyi habozás után határozottan jelentette ki:

— Egyik sem.
Ezután a három „tanu”, mint aki a dolgot jól végezte, végignyult a tárgyalóterem padlóján.

Dr. Rosman védő ekkor azt állította, hogy Hirsch igazgatónak több kutyája nincs és nem is volt. Beismeri, hogy az elmult hónapban még kutyakölyök is volt a telepen, de azokat egyházasok korukban elajándékozták, úgy hogy a perben nem jöhetnek számításba. Dr. Miclea, a panaszos-ügyvéd ezzel szemben azt kívánta bizonyítani, hogy az ügyfelében kártevő állat mégis csak a Hirsch Jánosé volt. A járásbíró erre több személy tanukénti kihallgatását rendelte el és a tárgyalást újból elnapolta.

Új kereskedelmi szerződés készül Románia és Svájc között

(BUCURESTI.) A nemzetgazdasági minisztériumban Jordan vezértitkár elnök letével ülést tartott az a bizottság, mely Románia és Svájc új kereskedelmi szerződés megkötésére kapott megbízást. Ez Dumitrescu kereskedelmi igazgató, Carafil a nemzetgazdasági minisztérium külföldi osztályának vezetője és Valerian, a Banca Națională részéről. A bizottság az értekezleten leszögezte azokat az alapelveket, amelyek mellett Románia új kereskedelmi szerződést fog kötni Svájccal. A tárgyalások a két ország között október 12-én kezdődnek meg.

— Leikészt választották Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi vártemplomi református egyház Csiki József lelkészt hívta meg a nyugalmába vonult Tóthfalussy József lelkész örökébe. Az egyháztanács meghívó határozata ellen felelkezéssel élő hívek dr. Teglegy Márton ügyvéd, egyházi ügyész elnökletével gyűlést tartottak, amelyen Szabó Károly Koronkai lelkész bejelentette, hogy Csont Samu és Kercsák Mezőgazdasági Kamarai igazgató-egyháztanácsosok a meghívást megfelelbezték és ehhez még számosan csatlakoztak. A gyűlés a felelkezések felett szavazattal döntött és a meghívás mellett 202, ellene pedig 105 szavazatot adott. Csiki Józsefet tehát választás útján is 97 szótöbbséggel megválasztották nyilvánították.

— ÁREMELÉST KÉRTEK A PÉKEK, MÉSZÁROSOK ÉS LISZTKERESKEDŐK. Dr. Popa Adam alpolgármester elnökletével ma délelőtt ülést tartott az árvizsgálóbizottság, amelyen a pékek, mészárosok és lisztkereskedők jelenlegi árak felemelésének engedélyezését kérték. Az előterjesztéseket a bizottság behatóan megvitatta, majd elhatározta, hogy a kérelmet dr. Bornemisa polgármester elé terjeszti, aki végső fokon hivatott a döntésre.

Vitriolos merényletet akart elkövetni az elkeseredett asszony a férje ellen

(BUCURESTI.) Kis András C. Motilor 291. szám alatt lakó férfi ellen vitriolos merényletet akart elkövetni Erzsébet nevű felesége. A házasságuk között már régóta nagy a civakodás. Az asszony néhány nappal ezelőtt öngyilkossági szándékkal mérget ivott, de tettét idejében észrevették és megmentették az életnek. Később éles késsel felvágta balkarján az ereket, de az öngyilkossági kísérlet ekkor sem sikerült. Az elkeseredett asszony a két sikertelen öngyilkossági kísérlet után elhatározta, hogy vitriolos merényletet követ el férje ellen, aki az állandó

civakodás következtében arra határozta el magát, hogy elváljik feleségétől.

Tegnap este, amikor Kis András hazatért a lakásba, észrevette, hogy az asszony marófolyadékkal telt üveget szorongat a kezében és az a szándéka, hogy a vitriollal leönti urát. Kis András kiütötte az üveget az asszony kezéből, miközben a szertefröccsenő folyadék súlyos égést ejtett mindkét kezük arcán és kezén. Kis András és feleségét beszállították a kórházba, ahol a házaspárt gondos orvosi kezelés alá vették.

Veszedelmes nőbanditát tartóztatott le a fővárosi rendőrség

(BUCURESTI.) A fővárosban az utóbbi időben sorozatosan követtek el betöréses lopásokat, amely alkalommal nemcsak ékszereket és készpénzt loptak el, hanem sok esetben kiürítették és elvitték a lakások teljes berendezését, összes ingóságait is. Legutóbb Betty Ábrámovici, Str. Verdetei 3. szám alatt lakó fővárosi úriasszony jelentette be a rendőrségen, hogy távollétében lakását ismeretlen tettesek kifosztották. Nem sokkal később Mária Cretun és Joachim Grigorescu tettes panaszt a rendőrségen lakásuk kifosztása miatt. A rendőrség széles körben bevezette a nyomozást és rövidesen el is fogta a tettest Natália Lisenko, más néven

Juravel 26 éves Cetatea Alba megyéből származó veszedelmes női bandita személyében. Natália Lisenko éles késsel, töltött revolverrel és álkulcsokkal felszerelve, mindenre elszántan törte fel a felügyelet nélkül maradt lakásokat, amelyekből minden elmozdíthatót, sok esetben még a butorokat is elszállította. Kihallgatása során egykedvűen ismerte be a sorozatos betöréses lopásokat, kijelentve azt is, hogy ellenállás esetén nem riadt volna vissza a nála levő revolver használatától. A rendőrség fokozott őrizet alatt tartja a veszedelmes női banditát és bünlajstroma összeállítására céljából bevezette a nyomozást.

Az alkotmány megszavazása elleni bujtogatással vádolják a balázsfalvi teológiai tanárt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A katonai törvényszék mára tűzte ki tárgyalásra dr. Popa Augustin balázsfalvi teológiai tanár ügyét. A teológiai tanár, aki a volt nemzeti parasztpárt balázsfalvi időközben megszűnt tagozatának volt az elnöke, a vádirat szerint az alkotmány megszavazása idején több egyént állítólag az alkotmány elleni szavazásra bujtott volna fel. Az érdekesnek ígérkező tárgyalásra az alábbi ismert személyiségeket idézték meg tanúnak: Maniu Gyula, Gh. Bratianu,

Ion Mihalache, Virgil Madgearu, Gh. Ghelmegeanu, M. Ralea, Popovici Mihály és P. Andrei volt miniszterek, Valer Moldovan, Aurel Dobrescu, Victor Deleu, Ion Moldovan, Ioan Vescan, dr. Victor Moldovan stb. sok más tanu mellett. A vádlott védelmét dr. Hatieganu Emil, dr. Moldovan Valer és dr. Fabius Stefan ügyvédek látják el. A tárgyalás lapzártakor vette kezdetét és amennyiben valamilyen okból nem napolják el, úgy előreláthatólag egész napon át fog tartani.

Hoare angol belügyminiszter:

„A müncheni egyezmény nélkül már dörögnének az új világháború ágyai!”

Még tart a vita az angol alsóházban — Bizalmi indítványt terjesztettek be Chamberlain külpolitikája ügyében

(LONDON.) Az alsóházi vita végén sir John Simon és Malcolm MacDonald indítványt terjesztettek a ház elé, hogy a parlament mondja ki, miszerint teljes mértékben helyesli a kormány eddigi politikáját és legteljesebb támogatásáról biztosítja Chamberlain miniszterelnököt és kormányát a világbéke megteremtésére irányuló törekvéseiben. A bizalmi indítvány felett szerdán fognak szavazni és bizonyosra veszik, hogy a ház nagy többséggel fog bizalmat szavazni Chamberlainéknak.

BÉKÉT KÉSZITENEK ELŐ SPANYOLORSZÁGBAN IS

(PÁRIS.) A Fournier ügynökség jelentette: Henning, a benemavatkozási bizottság tagja Burgosba utazott, hogy a müncheni négyes találkozó által kezdeményezett politika értelmében fegyverszüneti megállapodást hozzon létre a spanyol hadviselő felek között. Szó van arról is, hogy a két spanyol kormány közötti kibontakozás elősegítésénél igénybe veszi De Valera ir kormányfő és Salazar portugál miniszter-

elnök közvetítő tevékenységét. A münchenben tanácskozó négy hatalom ugyanis szintén szükségét érzi annak, hogy a spanyol polgárháború mielőbb felszámolást nyerjen és Európának ebben a részében is béke legyen.

A MAGYAR ZSIDÓSÁG ÁLLÁSFOGLALÁSA

(BUDAPEST.) A Pesti Napló közli magyarországi izraelita iroda felhívását, amelyben legteljesebb erkölcsi és anyagi együttérzéséről biztosítja a magyarságot a csehszlovákiai magyar kisebbségek helyzetének rendezéséért megkezdett akciójában. A zsidósággal szemben alkalmazott nem helyén való korlátozások a közlemény szerint semmiféle alapot nem szolgáltatnak ahhoz, hogy a magyarországi zsidóság apától örökölt hazafias érzületét bármiben is korlátozassák.

JELENTŐS OLCSÓBBODÁS VÁRHATÓ

Ugyanakkor a Pesti Hirlap azt írja, hogy az európai háború veszélyének elmúlása az élelmiszerpiacokon rövide-

sen igen jelentős arányú olcsóbbodást fog maga után vonni. A háborús feszültség miatt ugyanis a nagy élelmiszerkereskedelmi világcégek óriási költségeket eszközöltek különféle élelmiszer-cikkben és a magánháztartásokban is hatalmas készleteket halmoztak fel. Most a külföldi nagy élelmiszer-kiviteli és behozatali cégek ezeket a készleteket értékesíteni igyekeznek, számos esetben nagy lelépési díjakat fizetnek, hogy rendelkezéseiket és kötelességet felszámolhassák. Ugyanakkor hatalmas tételeket kínálnak eladásra. Miután pedig a kereslet rendkívül megcsappant, rövidesen sok élelmiszerárban nagy áresésekre lehet számítani.

AZ EGYETLEN UT A BÉKE MEGMENTÉSÉRE

(LONDON.) Malcolm MacDonald és Simon bizalmi indítványának betervezését megelőzően Eden beszéde után még többen felszólaltak, mert az alsóház külügyi vitája majdnem reggelig tartott. Beszéltek többek között Lansbury és Henderson is. Az ellenzéki felszólalásokra Hoare belügyminiszter válaszolt a kormány nevében, kijelentve, hogy mindenki sajnálja Csehszlovákiát, de ha a kormány másképpen cselekszik, akkor már régen világháborúban lennénk. A müncheni meg egyezmény volt az egyetlen lehetőség a világháború elkerülésére, a világbéke megmentésére és a csehszlovák köztársaság fentartására nézve is. Chamberlain erőfeszítésének eredményeképpen Európa nyugalma megmaradt és Csehszlovákia pedig túlélte a megpróbáltatások nehéz óráit. Majd hangsúlyozta, hogy a kormány nem kívánja lassítani a nemzetvédelmi intézkedések ütemét, mert az ország biztonságáról feltétlenül gondoskodni kíván. Ugyancsak Londonból jelentik, hogy mártól kezdve Anglia területéről ismét szabad a hadianyagok kivitele, amelyet szeptember 28-ától kezdődően betiltottak.

MINDEN RENDZAVARÁS NÉLKÜL

(BERLIN.) Az átadandó szudéta-területek megszállása minden rendzavarás nélkül programszerűen folyik tovább. Berlinben úgy tudják, hogy Hitler vezér és kancellár ma a szudéta-vidéken levő Karlsbad városába fog ellátogatni.

Árlejtéseknél saját tulajdonú értékpapirokat is el kell fogadni letétként

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az állami közhatóságok és közintézmények által tartott árlejtések megkezdése előtt több ízben vita merült fel az irányban, hogy elfogadhatók-e óvadékként a készpénzen kívül állampapírok is az árlejtést vezető bizottság által, vagy pedig az állampapírok letételéről szóló Országos Letéptéztári nyugta szükséges, hogy az árlejtésen résztvehessen. Most körremente érkezett az illetékes minisztériumtól, amelyben kimondják, hogy az árlejtésen résztvevő fél saját állampapírjait a bizottságnál is letétbe helyezheti és nem szükséges az állampapírokat előzőleg a Letéptéztárnál letenni és az erről szóló nyugtával részt vennie az árlejtésen. Olyan esetben, midőn az árlejtésen résztvevő saját tulajdonát alkotó értékpapírjait teszi le, okmányokkal köteles igazolni, hogy az állampapírok tényleges tulajdonába tartoznak.

— Köszönetnyilvánítás. Fogadják köszönetünket mindazok, akik szeretett testvérem, illetve sógorom, Szilágyi György temetésével alkalmával fájdalomukat enyhítették valamint külön köszönetet mondunk az „Express” egyesületnek is. A gyászoló Király család.

— Román ökölvívó kiütéses győzelme Londonban. Londonból jelentik: Toma Aurel román ökölvívó tegnap este három menetes küzdelem után kiütéssel legyőzte a légsúlyú kategóriában Benny Lynch volt világbajnokot.